

REGULAMENTUL (UE) NR. 650/2012 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 4 iulie 2012

privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 81 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Uniunea și-a stabilit obiectivul de a menține și a dezvolta un spațiu de libertate, securitate și justiție, în cadrul căruia este asigurată libera circulație a persoanelor. Pentru instituirea treptată a acestuia, Uniunea urmează să adopte măsuri privind cooperarea judiciară în materie civilă având implicații transfrontaliere, în special atunci când sunt necesare pentru buna funcționare a pieței interne.
- (2) În conformitate cu articolul 81 alineatul (2) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, printre astfel de măsuri s-ar putea număra măsuri menite să asigure compatibilitatea normelor privind conflictul de legi și de competență aplicabile în statele membre.
- (3) Consiliul European reunit la Tampere la 15 și 16 octombrie 1999 a aprobat principiul recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești și a altor hotărâri ale autorităților judiciare, ca fundament al cooperării judiciare în materie civilă, și a invitat Consiliul și Comisia să adopte un program de măsuri destinate punerii în aplicare a acestui principiu.
- (4) La 30 noiembrie 2000 a fost adoptat un program de măsuri privind punerea în aplicare a principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești în materie

civilă și comercială ⁽³⁾, comun pentru Comisie și Consiliu. Programul respectiv identifică măsuri legate de armonizarea normelor privind conflictul de legi, menite să faciliteze recunoașterea reciprocă a hotărârilor, și prevede elaborarea unui instrument în materie de testamente și succesiuni.

- (5) Consiliul European, reunit la Bruxelles în perioada 4-5 noiembrie 2004, a adoptat un nou program intitulat „Programul de la Haga: consolidarea libertății, a securității și a justiției în Uniunea Europeană” ⁽⁴⁾. Respectivul program subliniază necesitatea adoptării unui instrument în materie de succesiuni privind, în special, chestiunea conflictului de legi, competența, recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor în domeniul succesiunilor și un certificat european de moștenitor.

- (6) Cu ocazia reuniunii sale de la Bruxelles din 10-11 decembrie 2009, Consiliul European a adoptat un nou program multianual intitulat „Programul de la Stockholm – O Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora” ⁽⁵⁾. În programul respectiv, Consiliul European a considerat că recunoașterea reciprocă ar trebui extinsă la domenii care nu sunt încă incluse, dar care sunt esențiale pentru viața cotidiană, cum ar fi succesiunile și testamentele, ținând seama în egală măsură de sistemele juridice ale statelor membre, inclusiv de ordinea publică și de tradițiile naționale în acest domeniu.

- (7) Funcționarea corespunzătoare a pieței interne ar trebui facilitată prin eliminarea obstacolelor din calea liberei circulații a persoanelor care se confruntă în prezent cu dificultăți în exercitarea propriilor drepturi în contextul unei succesiuni cu elemente de extraneitate. În spațiul european de justiție, cetățenii trebuie să își poată organiza din timp succesiunea. Trebuie garantate într-un mod eficient drepturile moștenitorilor și legatarilor, ale altor persoane apropiate defunctului, precum și ale creditorilor succesiunii.

- (8) Pentru a atinge obiectivele respective, prezentul regulament ar trebui să reunească dispoziții privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea — sau, după caz, acceptarea —, forța executorie și executarea hotărârilor judecătorești, a actelor autentice și a tranzacțiilor judiciare și privind crearea unui certificat european de moștenitor.

⁽¹⁾ JO C 44, 11.2.2011, p. 148.⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 13 martie 2012 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 7 iunie 2012.⁽³⁾ JO C 12, 15.1.2001, p. 1.⁽⁴⁾ JO C 53, 3.3.2005, p. 1.⁽⁵⁾ JO C 115, 4.5.2010, p. 1.

- (9) Domeniul de aplicare a prezentului regulament ar trebui să includă toate aspectele de drept civil referitoare la patrimoniul unei persoane decedate, și anume la toate formele de transfer de bunuri, drepturi și obligații din cauză de deces, fie că este vorba de un act voluntar de transfer în temeiul unei dispoziții pentru cauză de moarte, fie de un transfer sub forma succesiunii ab intestat.
- (10) Prezentul regulament nu ar trebui să se aplice aspectelor privind veniturile sau aspectelor administrative a căror natură ține de dreptul public. Prin urmare, legislația națională ar trebui să stabilească, de exemplu, modul de calcul și de plată a impozitelor și a celorlalte datorii care țin prin natura lor de dreptul public, fie că este vorba de impozite datorate de decedat la data decesului sau de orice fel de taxe legate de succesiune de achitat din patrimoniul succesoral sau de către beneficiari. Tot legislația națională ar trebui să stabilească dacă transferul de bunuri din patrimoniul succesoral către beneficiari în temeiul prezentului regulament sau înscrierea într-un registru a unui bun din patrimoniul succesoral se face cu condiția achitării unor taxe.
- (11) Prezentul regulament nu ar trebui să se aplice altor domenii de drept civil decât succesiunilor. Din motive de claritate, o serie de chestiuni care ar putea fi văzute ca având o legătură cu materia succesiunilor ar trebui excluse în mod explicit din domeniul de aplicare a prezentului regulament.
- (12) În mod corespunzător, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice aspectelor patrimoniale ale regimurilor matrimoniale, inclusiv convențiilor matrimoniale, astfel cum sunt cunoscute în unele sisteme juridice, în măsura în care astfel de regimuri nu au ca obiect chestiuni referitoare la succesiuni, și aspectelor patrimoniale ale relațiilor considerate ca având efecte comparabile cu cele ale căsătoriei. Autoritățile competente cu privire la o anumită succesiune în temeiul prezentului regulament ar trebui, totuși, în funcție de situație, să ia în considerare soluționarea aspectelor patrimoniale ale regimului matrimonial sau ale unui regim patrimonial similar al defunctului la stabilirea patrimoniului succesoral al defunctului și a respectivelor cote-părți ale beneficiarilor.
- (13) Din domeniul de aplicare al prezentului regulament ar trebui, de asemenea, excluse chestiunile privind constituirea, administrarea și dizolvarea trusturilor. Acest lucru nu ar trebui înțeles ca o excludere generală a trusturilor. În situația în care un trust este constituit ca urmare a unui testament sau a unei legi cu privire la succesiunea ab intestat, legea aplicabilă succesiunii în temeiul prezentului regulament ar trebui să se aplice în ceea ce privește devoluțiunea succesorală și vocația succesorală a beneficiarilor.
- (14) Drepturile de proprietate și bunurile constituite sau transferate altfel decât prin succesiune, de exemplu prin liberalități, ar trebui, de asemenea, să fie excluse din domeniul de aplicare a prezentului regulament. Cu toate acestea, legea specificată în prezentul regulament drept lege aplicabilă succesiunii este aceea care stabilește dacă liberalitățile sau alte forme de dispoziții *inter vivos* având ca efect constituirea unui drept real înaintea decesului ar trebui să facă obiectul unui raport sau al unei reducere cu ocazia calculării cotelor-părți din succesiune ale beneficiarilor, în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii.
- (15) Prezentul regulament ar trebui să permită constituirea sau transferul prin succesiune al unui drept asupra unor bunuri imobile sau mobile, astfel cum prevede legea aplicabilă succesiunii. Totuși, regulamentul nu ar trebui să aducă atingere numărului limitat (*numerus clausus*) al drepturilor reale cunoscute în dreptul național al anumitor state membre. Unui stat membru nu ar trebui să i se solicite să recunoască un drept real referitor la bunuri situate în respectivul stat membru dacă dreptul real în cauză este inexistent în dreptul său.
- (16) Totuși, pentru a permite beneficiarilor să se bucure, într-un alt stat membru, de drepturile care au fost create sau care le-au fost transferate prin succesiune, prezentul regulament ar trebui să prevadă adaptarea unui drept real necunoscut la cel mai apropiat drept real echivalent în temeiul legislației celui alt stat membru. Atunci când se procedează la o astfel de adaptare, ar trebui luate în considerare obiectivele și interesele urmărite de dreptul real specific și efectele produse de acesta. În vederea determinării celui mai apropiat drept real echivalent în dreptul național, autoritățile sau persoanele competente din statul a cărui lege s-a aplicat succesiunii pot fi contactate pentru informații suplimentare asupra naturii și a efectelor dreptului respectiv. În acest scop, ar putea să se utilizeze rețelele existente în domeniul cooperării judiciare în materie civilă și comercială, precum și orice alte mijloace disponibile care facilitează înțelegerea legislației străine.
- (17) Adaptarea drepturilor reale necunoscute, astfel cum este prevăzută în mod explicit în prezentul regulament, nu ar trebui să excludă alte forme de adaptare în contextul aplicării prezentului regulament.
- (18) Cerințele privind înscrierea într-un registru a unui drept asupra unor bunuri imobile sau mobile ar trebui excluse din domeniul de aplicare a prezentului regulament. Ar trebui deci ca legea statului membru în care este ținut registrul (pentru bunurile imobiliare, *lex rei sitae*) să fie aceea care stabilește în ce condiții juridice și în ce mod trebuie efectuată înscrierea și care sunt autoritățile, cum ar fi oficiile cadastrale sau notarii, responsabile de verificarea îndeplinirii tuturor cerințelor și a faptului că documentația prezentată sau întocmită este suficientă sau conține informațiile necesare. În special, autoritățile pot verifica dacă dreptul defunctului la bunurile succesoriale menționate în documentul prezentat spre înregistrare este un drept înscris ca atare în registru sau care este altfel dovedit în conformitate cu legea statului membru în care este ținut registrul. Pentru a evita duplicarea documentelor, autoritățile responsabile cu înregistrarea ar trebui să accepte astfel de documente întocmite de către autoritățile competente din alt stat membru, a căror circulație este prevăzută în prezentul regulament. În special, certificatul european de moștenitor emis în temeiul prezentului regulament ar trebui să constituie un document valabil pentru înregistrarea bunurilor succesoriale într-un registru al unui stat membru. Acest lucru

- nu ar trebui să excludă posibilitatea ca autoritățile implicate în operația de înregistrare să-i ceară persoanei care solicită înscrierea să furnizeze astfel de informații sau documente suplimentare, necesare în temeiul legii statului membru în care este ținut registrul, de exemplu informații sau documente referitoare la plata obligațiilor fiscale. Autoritatea competentă poate indica persoanei care solicită înscrierea cum să furnizeze informațiile sau documentele lipsă.
- (19) Efectele înscrierii unui drept într-un registru ar trebui de asemenea excluse din domeniul de aplicare a prezentului regulament. Prin urmare, legea statului membru unde este ținut registrul ar trebui să fie cea care determină dacă înregistrarea are, de exemplu, efect declarativ sau constitutiv. Prin urmare, atunci când, de exemplu, dobândirea unui drept asupra unor bunuri imobile determină înscrierea într-un registru în temeiul legii statului membru pe teritoriul căruia este ținut registrul, pentru garantarea efectului *erga omnes* al registrelor sau protejarea tranzacțiilor juridice, momentul în care are loc dobândirea ar trebui să facă obiectul legii respectivului stat membru.
- (20) Prezentul regulament ar trebui să respecte diferitele sisteme de abordare a materiei succesiunilor aplicate în statele membre. În sensul prezentului regulament, termenul de „instanță judecătorească” ar trebui, în consecință, să aibă un sens larg, pentru a include nu numai instanțe judecătorești în adevăratul sens al cuvântului, care exercită atribuții judiciare, ci și notari sau registre de publicitate imobiliară din unele state membre care, în anumite chestiuni de succesiuni, exercită atribuții judiciare asemenea instanțelor judecătorești, precum și notari și profesioniști din domeniul juridic, care, în anumite state membre, exercită atribuții judiciare într-un anumit caz de succesiune prin delegarea de competențe de către o instanță judecătorească. Toate instanțele judecătorești, astfel cum sunt definite în prezentul regulament, ar trebui să intre sub incidența normelor în materie de competență stabilite de prezentul regulament. În schimb, noțiunea de „instanță judecătorească” nu ar trebui să includă autoritățile extra-judiciare dintr-un stat membru, competente în materie de succesiuni în temeiul legislației naționale, cum ar fi notarii, care, în majoritatea statelor membre, cum este de obicei cazul, nu exercită atribuții judiciare.
- (21) Prezentul regulament ar trebui să permită tuturor notarilor care sunt competenți în materie de succesiuni în statele membre să exercite astfel de competențe. Dacă notarii dintr-un anumit stat membru intră sau nu sub incidența normelor în materie de competență stabilite în prezentul regulament ar trebui să depindă de intrarea sau nu a acestora sub incidența definiției noțiunii de „instanță judecătorească” în sensul prezentului regulament.
- (22) Actele emise de notari în materie de succesiuni în statele membre ar trebui să circule în temeiul prezentului regulament. Atunci când notarii exercită atribuții judiciare, ei intră sub incidența normelor în materie de competență, iar hotărârile pe care le pronunță ar trebui să circule în conformitate cu dispozițiile privind recunoașterea, forța executorie și executarea hotărârilor judecătorești. Atunci când notarii nu exercită atribuții judiciare, ei nu intră sub incidența normelor în materie de competență, iar actele autentice pe care le emit ar trebui să circule în conformitate cu dispozițiile privind actele autentice.
- (23) Având în vedere mobilitatea tot mai mare a cetățenilor și pentru a asigura administrarea corectă a justiției în cadrul Uniunii și a asigura că există un factor de legătură real între succesiune și statul membru în care se exercită competența, prezentul regulament ar trebui să prevadă că factorul general de legătură, în vederea stabilirii atât a instanței competente, cât și a legii aplicabile, ar trebui să fie reședința obișnuită a defunctului la data decesului. Pentru a stabili reședința obișnuită, autoritatea care se ocupă de succesiune ar trebui să efectueze o evaluare de ansamblu a circumstanțelor vieții defunctului în cursul anilor anteriori decesului său și la momentul decesului, luând în considerare toate elementele de fapt relevante, în special durata și regularitatea prezenței defunctului în statul vizat, precum și condițiile și motivele acestei prezențe. Reședința obișnuită astfel stabilită ar trebui să demonstreze o legătură apropiată și stabilă cu statul în chestiune, luând în considerare obiectivele specifice ale prezentului regulament.
- (24) În anumite cazuri poate fi dificil de stabilit reședința obișnuită a defunctului. Un astfel de caz poate apărea, în special, atunci când defunctul a plecat din motive profesionale sau economice să trăiască și să lucreze într-un alt stat, uneori pentru o perioadă lungă, dar a menținut o legătură strânsă și stabilă cu statul de origine. Într-un astfel de caz, s-ar putea considera, în funcție de circumstanțele cazului, că defunctul își are încă reședința obișnuită în statul său de origine în care s-a aflat centrul de interes al familiei sale și și-a desfășurat viața socială. Alte cazuri complexe pot apărea și atunci când defunctul a trăit alternativ în mai multe state sau a călătorit dintr-un stat în altul fără a se fi stabilit permanent într-un anumit stat. În cazul în care defunctul era cetățean al unuia dintre statele respective sau își avea toate bunurile principale în unul dintre acele state, cetățenia sa sau locul unde sunt situate bunurile sale ar putea constitui un factor special în evaluarea de ansamblu a tuturor circumstanțelor de fapt.
- (25) În ceea ce privește stabilirea legii aplicabile succesiunii, autoritatea care se ocupă de succesiune poate, în cazuri excepționale când, de exemplu, defunctul s-a mutat în statul reședinței sale obișnuite destul de recent înainte de deces, iar toate circumstanțele cazului indică faptul că acesta avea în mod evident o legătură mai strânsă cu un alt stat, să ajungă la concluzia că legea aplicabilă succesiunii nu ar trebui să fie legea statului în care defunctul își avea reședința obișnuită, ci mai degrabă legea statului cu care defunctul avea în mod evident o legătură mai strânsă. Totuși, nu ar trebui să se recurgă la utilizarea legăturii celei mai strânse în mod evident drept factor de legătură subsidiar ori de câte ori se dovedește complicată stabilirea reședinței obișnuite a defunctului în momentul decesului.

- (26) Nimic din prezentul regulament nu ar trebui să împiedice o instanță judecătorească să aplice mecanismele menite să soluționeze ocolirea dispozițiilor legale, precum fraudarea legii în contextul dreptului internațional privat.
- (27) Normele prezentului regulament sunt concepute astfel încât să asigure faptul că autoritatea care se ocupă de succesiune va aplica, în cele mai multe situații, propria lege. În consecință, prezentul regulament prevede o serie de mecanisme care să fie activate atunci când defunctul a ales ca succesiunea să îi fie reglementată de legea unui stat membru a cărui cetățenie o deținea.
- (28) Un astfel de mecanism ar trebui să le permită părților să încheie un acord de alegere a forului în favoarea instanțelor judecătorești ale statului membru pentru a cărui lege s-a optat. Ar trebui să se stabilească de la caz la caz, în funcție, în special, de chestiunea reglementată de acordul de alegere a forului, dacă acordul ar trebui încheiat între toate părțile vizate de succesiune sau dacă unele dintre acestea ar putea conveni să aducă o chestiune specifică înaintea instanței judecătorești alese într-o situație în care decizia adoptată de acea instanță judecătorească cu privire la chestiunea respectivă nu ar afecta drepturile celorlalte părți la succesiune.
- (29) În cazul în care o instanță judecătorească s-a sesizat din oficiu într-o cauză succesorală, astfel cum este cazul în anumite state membre, respectiva instanță ar trebui să încheie procedurile dacă părțile convin să soluționeze pe cale amiabilă succesiunea printr-o tranzacție extrajudiciară în statul membru pentru a cărui lege s-a optat. În cazul în care o instanță judecătorească nu se sesizează din oficiu într-o cauză succesorală, prezentul regulament nu ar trebui să împiedice părțile să soluționeze succesiunea pe cale amiabilă printr-o tranzacție extrajudiciară, de exemplu o tranzacție în fața unui notar, într-un stat membru ales de acestea, în cazul în care acest lucru este posibil în temeiul dreptului statului membru respectiv. Acest lucru ar trebui să se aplice chiar dacă legea aplicabilă succesiunii nu face parte din legislația statului respectiv.
- (30) Pentru a asigura faptul că instanțele judecătorești din toate statele membre pot, din aceleași motive, să își exercite competența cu privire la succesiunea persoanelor care nu își au reședința obișnuită într-un stat membru la momentul decesului, prezentul regulament ar trebui să enumere, în mod exhaustiv, în ordine ierarhică, motivele pentru care poate fi exercitată o astfel de competență subsidiară.
- (31) Pentru a se remedia în special situațiile de denegare de dreptate, în prezentul regulament ar trebui să se prevadă un *forum necessitatis* prin care se permite unei instanțe judecătorești a unui stat membru, în cazuri excepționale, să se pronunțe cu privire la o succesiune care prezintă o legătură strânsă cu un stat terț. Un astfel de caz excepțional ar putea fi considerată situația în care o acțiune se dovedește a fi imposibil de realizat în statul terț respectiv, de exemplu din cauza unui război civil, sau situația în care, în mod rezonabil, nu se poate aștepta ca un beneficiar să inițieze sau să efectueze o acțiune în acel stat. Cu toate acestea, competența întemeiată pe *forum necessitatis* ar trebui să fie exercitată doar în cazul în care cauza prezintă o legătură suficientă cu statul membru al instanței sesizate.
- (32) Pentru a simplifica viața moștenitorilor și a legatarilor care își au reședința obișnuită într-un alt stat membru decât acela în care se soluționează sau se va soluționa succesiunea, prezentul regulament ar trebui să permită oricărei persoane îndrituite în temeiul legii aplicabile succesiunii să facă declarații privind acceptarea succesiunii, a unui legat sau a unei rezerve succesoriale sau renunțarea la acestea, sau privind limitarea răspunderii pentru datorii în cadrul succesiunii, să facă astfel de declarații sub forma prevăzută în legea statului membru în care își are reședința obișnuită în fața instanțelor judecătorești ale statului membru respectiv. Aceasta nu ar trebui să excludă efectuarea de astfel de declarații în fața altor autorități din acel stat membru care sunt competente să primească declarații în temeiul dreptului național. Persoanele care aleg să facă uz de posibilitatea de a face declarații în statul membru al reședinței lor obișnuite ar trebui să informeze, ele însele, instanța judecătorească sau autoritatea care se ocupă sau care se va ocupa cu succesiunea cu privire la existența unor astfel de declarații, în termenul stabilit de legea aplicabilă succesiunii.
- (33) Nu ar trebui să fie posibil pentru o persoană care dorește să își limiteze răspunderea cu privire la datoriile succesiunii să facă acest lucru printr-o simplă declarație în acest sens, în fața instanțelor sau a altor autorități competente din statul membru în care își are reședința obișnuită, în situația în care legea aplicabilă succesiunii o obligă să inițieze o procedură judiciară specifică în fața instanței judecătorești competente, de exemplu proceduri privind inventarierea. O declarație făcută în astfel de condiții de către o persoană în statul membru în care își are reședința obișnuită, sub forma prevăzută de legislația statului membru respectiv, nu ar trebui, prin urmare, să fie considerată ca îndeplinind condițiile de formă în sensul prezentului regulament. De asemenea, nici actele de sesizare a instanței nu ar trebui să fie considerate declarații în sensul prezentului regulament.
- (34) În interesul funcționării armonioase a justiției, ar trebui evitată pronunțarea de hotărâri contradictorii în state membre diferite. În acest scop, prezentul regulament ar trebui să prevadă norme generale de procedură similare celor proprii altor instrumente ale Uniunii din domeniul cooperării judiciare în materie civilă.
- (35) O astfel de normă procedurală este norma privind litispendența care va fi aplicată dacă aceeași cauză succesorală este introdusă la diferite instanțe judecătorești din diferite state membre. Prin norma respectivă se va stabili care instanță judecătorească ar trebui să continue soluționarea cauzei succesoriale.

- (36) Dat fiind faptul că în unele state membre chestiunile referitoare la succesiuni ar putea fi de competența unor autorități nejudiciare, precum notarii, cărora nu li se aplică normele privind competența în temeiul prezentului regulament, nu se poate exclude eventualitatea ca în diferite state membre se fie inițiate, în paralel, o tranzacție extrajudiciară și proceduri în instanță referitoare la aceeași succesiune sau două tranzacții extrajudiciare privind aceeași succesiune. Într-o astfel de situație, în momentul în care iau cunoștință de desfășurarea unor proceduri paralele, părțile implicate ar trebui să convină cu privire la modul în care ar trebui să acționeze. Dacă acestea nu pot să ajungă la un acord, succesiunea ar trebui să fie de competența și ar trebui soluționată de instanțele judecătorești competente în temeiul prezentului regulament.
- (37) Pentru a permite cetățenilor să profite, în condiții de securitate juridică, de avantajele oferite de piața internă, prezentul regulament ar trebui să le permită cunoașterea din timp a legii aplicabile succesiunii lor. Ar trebui introduse norme armonizate privind conflictele de legi, pentru evitarea rezultatelor contradictorii. Regula principală ar trebui să asigure că succesiunea este reglementată de o lege previzibilă, cu care succesiunea are legături strânse. Din motive de securitate juridică și pentru a evita fragmentarea succesiunii, acea lege ar trebui să reglementeze succesiunea în ansamblul său, adică totalitatea bunurilor care fac parte din patrimoniul succesoral, indiferent de natura acestora și indiferent dacă ele sunt situate într-un alt stat membru sau într-un stat terț.
- (38) Prezentul regulament ar trebui să permită cetățenilor să își organizeze din timp succesiunea, alegând legea aplicabilă succesiunii lor. Această alegere ar trebui limitată la legea unui stat a cărui cetățenie o dețin, pentru a asigura o legătură între defunct și legea aleasă și pentru a evita ca o lege să fie aleasă cu intenția de a înșela așteptările legitime ale persoanelor care au dreptul la o cotă-parte.
- (39) Alegerea legii ar trebui făcută în mod expres, printr-o declarație sub forma unei dispoziții pentru cauză de moarte, sau ar trebui demonstrată prin clauzele unei astfel de dispoziții. Alegerea unei legi ar putea fi considerată ca fiind demonstrată printr-o dispoziție pentru cauză de moarte în situația în care, de exemplu, defunctul a făcut trimitere în cuprinsul dispoziției sale la prevederi specifice din legea statului a cărui cetățenie o deține sau în situația în care a menționat în alt fel respectiva lege.
- (40) În temeiul prezentului regulament, o alegere a legii ar trebui să fie valabilă chiar dacă legea aleasă nu prevede posibilitatea alegerii legii în materie de succesiuni. Totuși, ar trebui ca legea aleasă să fie cea care determină condițiile de fond ale actului prin care se face alegerea, adică dacă se poate considera că persoana care face alegerea a înțeles și a consimțit cu privire la ceea ce făcea. Același lucru ar trebui să fie valabil și în ceea ce privește actul de modificare sau de revocare a alegerii legii.
- (41) În sensul aplicării prezentului regulament, stabilirea cetățeniei sau a cetățeniilor multiple ale unei persoane ar trebui soluționată ca o chestiune preliminară. Chestiunea considerării unei persoane ca cetățean al unui stat nu se încadrează în domeniul de aplicare a prezentului regulament și este reglementată de legislația națională, inclusiv, după caz, de convențiile internaționale, cu respectarea deplină a principiilor generale ale Uniunii Europene.
- (42) Legea stabilită drept lege aplicabilă succesiunii ar trebui să reglementeze succesiunea de la deschiderea acesteia până la transferul proprietății asupra bunurilor care fac parte din patrimoniul succesoral către beneficiari, astfel cum stabilește legea respectivă. Legea ar trebui să includă chestiuni referitoare la administrarea patrimoniului succesoral și la răspunderea pentru datorii în cadrul succesiunii. Plata datoriilor în cadrul succesiunii poate include luarea în considerare a rangului specific al creditorilor, îndeosebi în funcție de legea aplicabilă succesiunii.
- (43) Normele în materie de jurisdicție stabilite prin prezentul regulament ar putea, în anumite cazuri, să conducă la o situație în care instanța, competentă să se pronunțe într-o succesiune, nu va aplica propria sa legislație. Atunci când o astfel de situație survine într-un stat membru a cărui legislație prevede numirea obligatorie a unui administrator al patrimoniului succesoral, prezentul regulament ar trebui să permită instanței respectivului stat membru ca, atunci când este sesizată, să numească unul sau mai mulți astfel de administratori în conformitate cu legislația proprie. Toate acestea nu ar trebui să aducă atingere niciunei alegeri făcute de părți pentru soluționarea pe cale amiabilă a succesiunii printr-o tranzacție extrajudiciară într-un alt stat membru a cărui legislație prevede o astfel de posibilitate. Pentru a asigura coordonarea lipsită de dificultăți între legea aplicabilă succesiunii și legea statului membru în care se află instanța care numește administratorii, instanța ar trebui să numească persoana care ar fi îndrituită (persoanele îndrituite) să administreze patrimoniul succesoral, cum ar fi, de exemplu, executorul testamentului defunctului ori înșiși moștenitorii sau, dacă legea aplicabilă succesiunii o impune, un administrator terț, în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii. În cazuri specifice, în care legislația proprie o reclamă, instanțele pot numi ca administrator o parte terță, chiar dacă o astfel de numire nu este prevăzută de legea aplicabilă succesiunii. În cazul în care defunctul a numit un executor testamentar, persoana respectivă nu poate fi lipsită de puterile sale decât dacă legea aplicabilă succesiunii permite terminarea mandatului său.
- (44) Puterile exercitate de administratorii numiți în statele membre de instanța sesizată ar trebui să fie puterile de administrare pe care le pot exercita în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii. Astfel, dacă, de exemplu, moștenitorul este numit ca administrator, acesta ar trebui să dispună de puterile de administrare a patrimoniului succesoral la care un moștenitor ar fi îndrituit

în conformitate cu acea lege. Atunci când puterile de administrare care pot fi exercitate în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii nu sunt suficiente pentru a prezerva bunurile din patrimoniul succesoral sau pentru a proteja drepturile creditorilor sau pe acelea ale altor persoane care au garantat datoriile defunctului, administratorul (administratorii) numit (numiți) în statul membru în care se află instanța sesizată poate (pot) administra, pe bază reziduală, puteri de administrare în acest scop prevăzute în legea aceluia stat membru. Printre aceste competențe reziduale se pot număra, de exemplu, întocmirea unei liste a bunurilor și datoriilor succesiunii, informarea creditorilor cu privire la deschiderea succesiunii și invitația adresată acestora de a-și face cunoscute pretențiile, precum și luarea oricăror măsuri temporare, inclusiv de protecție, destinate să prezerve bunurile din patrimoniul succesoral. Actele asumate de administrator în temeiul competențelor sale reziduale ar trebui să respecte legea aplicabilă succesiunii în ceea ce privește transferul de proprietate asupra bunurilor successorale, inclusiv orice tranzacție încheiată de beneficiari înainte de numirea administratorului, răspunderea în ceea ce privește datoriile successorale și drepturile beneficiarilor, inclusiv, atunci când este cazul, dreptul de a accepta sau de a renunța la succesiune. Aceste acte ar putea, de exemplu, atrage după ele numai înstrăinarea bunurilor sau plata datoriilor, în cazul în care legea aplicabilă succesiunii o permite. Atunci când, în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii, numirea unui administrator terț modifică răspunderea moștenitorilor, aceste modificări în materie de răspundere ar trebui respectate.

- (45) Prezentul regulament nu ar trebui să excludă posibilitatea ca creditorii, de exemplu prin intermediul unui reprezentant, să îndeplinească acțiunile suplimentare prevăzute de legislația națională, dacă este cazul, în concordanță cu instrumentele relevante ale Uniunii, pentru salvagardarea drepturilor lor.
- (46) Prezentul regulament ar trebui să permită ca potențialii creditori din alte state membre în care sunt situate bunurile să fie informați în legătură cu deschiderea succesiunii. Pentru aplicarea prezentului regulament, ar trebui, prin urmare, să se ia în considerare posibilitatea instituirii unui mecanism, după caz, prin intermediul portalului e-justiție, pentru a le permite creditorilor potențiali din alte state membre să acceseze informațiile pertinente, astfel încât să-și facă cunoscute pretențiile.
- (47) Legea aplicabilă succesiunii ar trebui să determine care sunt beneficiarii în orice caz de succesiune. În temeiul celor mai multe legi, termenul „beneficiari” s-ar referi la moștenitori și legatari, precum și la persoane care au dreptul la o rezervă succesorală, deși, de exemplu, situația juridică a legatarilor nu este aceeași în temeiul tuturor sistemelor de drept. În temeiul anumitor sisteme de legi, legatarul poate primi o cotă-parte

directă din patrimoniul succesoral, în timp ce, în temeiul altora, legatarul poate dobândi numai o creanță față de moștenitori.

- (48) Pentru a asigura securitatea juridică pentru persoanele care doresc să își planifice succesiunea din timp, prezentul regulament ar trebui să prevadă o normă specifică privind conflictul de legi referitoare la admisibilitatea și condițiile de fond ale dispozițiilor pentru cauză de moarte. Pentru a asigura aplicarea uniformă a respectivei norme, prezentul regulament ar trebui să enumere elementele care ar trebui să fie considerate drept elemente care se referă la condițiile de fond. Examinarea condițiilor de fond ale unei dispoziții pentru cauză de moarte poate duce la concluzia că dispoziția respectivă nu există din punct de vedere juridic.
- (49) Un pact asupra unei succesiuni viitoare reprezintă un tip de dispoziție pentru cauză de moarte ale cărui admisibilitate și acceptare variază între statele membre. Pentru a facilita acceptarea în statele membre a drepturilor successorale dobândite ca rezultat al unui pact asupra unei succesiuni viitoare, în prezentul regulament ar trebui să se precizeze care lege va reglementa admisibilitatea acestui tip de pact, condițiile de fond și caracterul obligatoriu între părți, inclusiv condițiile pentru desfacerea sa.
- (50) Legea care, în temeiul prezentului regulament, va reglementa admisibilitatea și condițiile de fond ale unei dispoziții pentru cauză de moarte și, în ceea ce privește pactele asupra unei succesiuni viitoare, caracterul obligatoriu între părți al unui asemenea pact nu ar trebui să aducă atingere drepturilor niciunei persoane care, în temeiul legii aplicabile succesiunii, are dreptul la o rezervă succesorală sau un alt drept pe care nu îl poate pierde din cauza persoanei al cărei patrimoniu succesoral este vizat.
- (51) Acolo unde, în prezentul regulament, se face trimitere la legea care s-ar fi aplicat succesiunii persoanei care a întocmit o dispoziție pentru cauză de moarte dacă aceasta ar fi decedat în ziua întocmirii, modificării sau, respectiv, a revocării dispoziției, o astfel de trimitere ar trebui înțeleasă ca trimitere fie la legea statului în care își avea reședința obișnuită persoana respectivă în ziua respectivă, fie la legea statului a cărui cetățenie o deținea în ziua respectivă, dacă a făcut o alegere a legii în temeiul prezentului regulament.
- (52) Prezentul regulament ar trebui să reglementeze condițiile de formă ale tuturor dispozițiilor pentru cauză de moarte întocmite în formă scrisă prin normele care respectă prevederile Convenției de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare. Atunci când stabilește dacă o anumită dispoziție pentru cauză de moarte îndeplinește condițiile de formă în temeiul prezentului regulament, autoritatea competentă nu ar trebui să țină seama de crearea frauduloasă a unui element internațional pentru eludarea normelor privind condițiile de formă.

- (53) În sensul prezentului regulament, ar trebui să se considere că orice dispoziție de drept care limitează formele permise de dispoziții pentru cauză de moarte prin trimitere la anumite caracteristici personale ale persoanei care a întocmit dispoziția, precum vârsta, aparține chestiunilor de formă. Acest lucru nu ar trebui interpretat ca însemnând că legea aplicabilă condițiilor de formă ale unei dispoziții pentru cauză de moarte în temeiul prezentului regulament ar trebui să stabilească dacă un minor are capacitatea de a întocmi o dispoziție pentru cauză de moarte sau nu. Respectiva lege ar trebui să stabilească numai dacă un aspect personal, precum acela al minoratului, ar trebui să împiedice o persoană să întocmească o dispoziție pentru cauză de moarte într-o anumită formă.
- (54) Din motive economice, familiale sau sociale, anumite bunuri imobile, anumite întreprinderi și alte categorii speciale de bunuri fac obiectul unor norme speciale în statul membru în care sunt situate; aceste norme speciale stabilesc restricții privind succesiunile sau care afectează succesiunile, în ceea ce privește acele bunuri. Prezentul regulament ar trebui să asigure aplicarea acestui tip de norme speciale. Totuși, această excepție în aplicarea legii aplicabile succesiunii necesită o interpretare strictă, pentru a păstra compatibilitatea cu obiectivul general al prezentului regulament. În consecință, nici normele care reglementează conflictul de legi care supun bunurile imobile unei legi diferite de cea aplicabilă bunurilor mobile, nici dispozițiile care prevăd o rezervă succesorală mai mare decât cea prevăzută în legea aplicabilă succesiunii în temeiul prezentului regulament nu pot fi considerate drept norme speciale instituind restricții privind succesiunile sau care afectează succesiunile în ceea ce privește anumite bunuri.
- (55) Pentru a asigura rezolvarea uniformă a unei situații în care nu este sigur în ce ordine au decedat două sau mai multe persoane a căror succesiune ar fi reglementată de legi diferite, prezentul regulament ar trebui să prevadă o normă prin care să se stabilească faptul că niciunul dintre defuncți nu ar trebui să aibă niciun fel de drepturi succesoriale față de celălalt sau de ceilalți.
- (56) În unele situații, o succesiune poate fi vacantă. Pentru astfel de situații, în legi diferite există prevederi diferite. În temeiul unor legi, statul va putea să revendice succesiunea vacantă în calitate de moștenitor, indiferent de locul în care sunt situate bunurile. În temeiul altor legi, statul va putea să intre numai în posesia bunurilor situate pe propriul teritoriu. În consecință, prezentul regulament ar trebui să conțină o normă prin care să se stabilească că aplicarea normei aplicabile succesiunii nu ar trebui să împiedice un stat membru să dobândească proprietatea asupra bunurilor situate pe teritoriul său, în temeiul legii sale. Cu toate acestea, pentru a asigura faptul că această normă nu este în detrimentul creditorilor succesiunii, ar trebui adăugată o clauză condițională conform căreia creditorii succesiunii ar putea să solicite satisfacerea creanțelor lor din întregul patrimoniu succesoral, indiferent de locul unde sunt situate bunurile care constituie acest patrimoniu succesoral.
- (57) Normele privind conflictul de legi prevăzute în prezentul regulament pot duce la aplicarea legii unui stat terț. În astfel de cazuri, ar trebui să se țină seama de normele de drept internațional privat din legislația statului respectiv. În cazul în care respectivele norme prevăd fie retrimiteră la legea unui stat membru, fie retrimiteră la legea unui stat terț care ar aplica succesiunii propria lege, o astfel de retrimiteră ar trebui acceptată pentru a asigura coerența la nivel internațional. Totuși, retrimiteră ar trebui să fie exclusă în situațiile în care defunctul a ales legea unui stat terț.
- (58) În circumstanțe excepționale, considerații de interes public ar trebui să dea instanțelor judecătorești și altor autorități competente în materie de succesiuni din statele membre posibilitatea de a nu ține seama de anumite dispoziții din legea străină atunci când, într-un anumit caz, aplicarea unor astfel de prevederi ar fi vădit incompatibilă cu ordinea publică a statului membru în cauză. Cu toate acestea, instanțele sau celelalte autorități competente nu ar trebui să poată aplica excepția de ordine publică pentru a lăsa deoparte legea unui alt stat membru sau pentru a refuza să recunoască — sau, dacă este cazul, să accepte — sau să execute o hotărâre, un act autentic sau o tranzacție judiciară dintr-un alt stat membru, dacă în felul acesta ar încălca dispozițiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 21, care interzice toate formele de discriminare.
- (59) Având în vedere obiectivul său general, care este recunoașterea reciprocă a hotărârilor pronunțate în statele membre în materie de succesiuni, indiferent dacă astfel de hotărâri au fost pronunțate în cadrul unor proceduri contencioase sau al unor proceduri necontencioase, prezentul regulament ar trebui să stabilească norme cu privire la recunoașterea, forța executorie și executarea hotărârilor judecătorești similare celor ale altor instrumente ale Uniunii în domeniul cooperării judiciare în materie civilă.
- (60) Pentru a se ține seama de diferitele modalități de soluționare a aspectelor legate de succesiune în statele membre, prezentul regulament ar trebui să asigure recunoașterea și executarea, în toate statele membre, a actelor autentice în materie de succesiuni.
- (61) Actele autentice ar trebui să aibă aceleași efecte probatorii în alt stat membru pe care le au în statul membru de origine sau efectele cele mai apropiate. Atunci când se stabilesc efectele probatorii sau efectele cele mai apropiate ale unui anumit act autentic într-un alt stat membru, ar trebui să se facă trimitere la natura și amploarea efectelor probatorii ale actului autentic în statul membru de origine. În consecință, legea statului membru de origine va fi cea care va stabili ce efecte probatorii ar trebui să aibă un anumit act autentic într-un alt stat membru.

- (62) „Caracterul autentic” al unui act autentic ar trebui să fie un concept autonom care să se refere la elemente cum ar fi autenticitatea actului, cerințele de formă ale actului, competențele autorității care întocmește actul și procedura utilizată pentru întocmirea actului. Acesta ar trebui să privească, de asemenea, elementele de fapt înscrise în actul autentic de autoritatea implicată, precum faptul că părțile indicate s-au înfățișat la data indicată în fața autorității respective și că acestea au făcut declarațiile indicate. Partea care dorește să conteste caracterul autentic al unui act autentic ar trebui să facă acest lucru în fața instanței judecătorești competente în statul membru de origine al actului autentic în temeiul dreptului statului membru respectiv.
- (63) Sintagma „actele juridice sau rapoartele juridice înregistrate de un act autentic” ar trebui interpretată ca o trimitere la conținutul pe fond înregistrat în actul autentic. Actele juridice înregistrate într-un act autentic ar putea fi, de exemplu, acordul dintre părți privind partajul succesoral sau repartizarea succesiunii, un testament, un pact asupra unei succesiuni viitoare sau o altă declarație de intenție. Rapoartele juridice ar putea fi, de exemplu, vocația succesorală a moștenitorilor sau a altor beneficiari, în funcție de legea aplicabilă succesiunii, stabilirea cotelor-părți respective ale acestora și a existenței unei rezerve succesoriale sau orice alt element stabilit în temeiul legii aplicabile succesiunii. O parte care dorește să conteste actele juridice sau rapoartele juridice înregistrate într-un act autentic ar trebui să facă acest lucru în fața instanțelor judecătorești competente în temeiul prezentului regulament, care ar trebui să soluționeze contestarea în temeiul legii aplicabile succesiunii.
- (64) Dacă o chestiune legată de actele juridice sau rapoartele juridice înregistrate într-un act autentic este invocată pe cale accesorie înaintea unei instanțe judecătorești a unui stat membru, instanța judecătorească respectivă ar trebui să fie competentă în materie.
- (65) Un act autentic care este contestat nu ar trebui să producă efecte probatorii într-un stat membru, altul decât statul membru de origine, atât timp cât acțiunea de contestare se află pe rol. Dacă acțiunea de contestare se referă numai la o chestiune specifică cu privire la actele juridice sau rapoartele juridice înregistrate într-un act autentic, actul autentic contestat nu ar trebui să aibă efecte probatorii, în ceea ce privește chestiunea contestată, într-un stat membru, altul decât statul membru de origine, atât timp cât acțiunea de contestare se află pe rol. Un act autentic care, ca urmare a unei contestații, este declarat nul ar trebui să înceteze să mai producă efecte probatorii.
- (66) O autoritate căreia, pentru aplicarea prezentului regulament, i s-ar prezenta două acte autentice incompatibile ar trebui să evalueze dacă ar trebui să se acorde prioritate unuia dintre actele autentice și căruia dintre acestea ar trebui să i se acorde prioritate, luând în considerare circumstanțele cazului particular. În cazul în care, din aceste circumstanțe, nu reiese clar dacă ar trebui să se acorde prioritate unuia dintre actele autentice și căruia dintre acestea ar trebui să i se acorde prioritate, instanțele judecătorești competente în temeiul prezentului regulament ar trebui să soluționeze chestiunea sau, în cazul în care chestiunea este invocată pe cale accesorie în cursul acțiunii, instanța sesizată ar trebui să soluționeze chestiunea. În cazul unei incompatibilități între un act autentic și o hotărâre, ar trebui să se ia în considerare motivele de nerecunoaștere a hotărârilor în temeiul prezentului regulament.
- (67) Pentru ca o succesiune cu elemente de extraneitate în Uniune să fie soluționată într-o manieră rapidă, simplă și eficace, moștenitorii, legatarii, executorii testamentari sau administratorii patrimoniului succesoral ar trebui să își poată dovedi cu ușurință statutul și/sau drepturile și competențele într-un alt stat membru, de exemplu într-un stat membru unde se situează bunurile succesoriale. Pentru a le permite aceasta, prezentul regulament ar trebui să prevadă crearea unui certificat uniform, certificatul european de moștenitor (denumit în continuare „certificatul”), care să fie emis pentru a fi utilizat în alt stat membru. Pentru a respecta principiul subsidiarității, certificatul nu ar trebui să înlocuiască documentele interne care pot exista în scopuri similare în statele membre.
- (68) Autoritatea care emite certificatul ar trebui să aibă în vedere formalitățile necesare pentru înregistrarea bunurilor imobiliare în statul membru în care este ținut registrul. În acest scop, prezentul regulament ar trebui să prevadă un schimb de informații cu privire la aceste formalități între statele membre.
- (69) Utilizarea certificatului nu ar trebui să fie obligatorie. Aceasta înseamnă că persoanele în măsură să solicite un certificat nu ar trebui să aibă obligația să facă acest lucru, dar ar trebui să aibă libertatea să folosească celelalte instrumente disponibile în temeiul prezentului regulament (hotărâri, acte autentice și tranzacții judiciare). Cu toate acestea, nicio autoritate sau persoană căreia i se prezintă un certificat emis într-un alt stat membru nu ar trebui să poată solicita să i se prezinte, în locul certificatului, o hotărâre, un act autentic sau o tranzacție judiciară.
- (70) Certificatul ar trebui să fie emis în statul membru al cărui instanțe judecătorești sunt competente în temeiul prezentului regulament. Fiecare stat membru ar trebui să stabilească în legislația internă ce autorități ar trebui să fie competente să elibereze certificatul, și anume instanțele judecătorești, astfel cum sunt definite în sensul prezentului regulament, sau alte autorități competente în materie de succesiuni, de exemplu, notarii. De asemenea, ar trebui ca fiecare stat membru să stabilească în legislația sa internă dacă autoritatea emitentă poate implica alte organisme competente în procesul de emitere, de exemplu organisme competente să primească declarații solemne în loc de jurământ.

Statele membre ar trebui să comunice Comisiei informațiile relevante cu privire la autoritățile emitente, pentru ca aceste informații să poată fi puse la dispoziția publicului.

- (71) Certificatul ar trebui să producă aceleași efecte în toate statele membre. Certificatul nu ar trebui să aibă forță executorie în sine, ci efect probatoriu, și ar trebui să se considere că certificatul dovedește în mod fidel elementele stabilite în temeiul legii aplicabile succesiunii sau în temeiul oricărei alte legi aplicabile elementelor specifice, precum condițiile de fond ale dispoziției pentru cauză de moarte. Efectele probatorii ale certificatului nu ar trebui să fie extinse la elemente care nu sunt reglementate prin prezentul regulament, cum ar fi, de exemplu, problema filiației sau, în cazul unui anumit bun, aceea de a stabili dacă acesta a aparținut sau nu defunctului. Orice persoană care face plăți sau care transmite bunuri succesoriale unei persoane indicate în certificat ca având dreptul să accepte astfel de plăți sau bunuri în calitate de moștenitor sau de legatar ar trebui să beneficieze de o protecție adecvată dacă acționează cu bună-credință, pe baza exactității informațiilor atestate în certificat. Aceeași protecție ar trebui garantată oricărei persoane care, pe baza exactității informațiilor atestate în certificat, cumpără sau primește bunuri succesoriale de la o persoană indicată în certificat ca având dreptul să dispună de astfel de bunuri. Protecția ar trebui asigurată dacă sunt prezentate copii certificate încă valabile. Dacă dobândirea unor astfel de bunuri de către o persoană terță are sau nu efect este o chestiune ce nu ar trebui să fie stabilită prin prezentul regulament.
- (72) Autoritatea competentă ar trebui să emită certificatul la cerere. Certificatul în original ar trebui să rămână la autoritatea emitentă, care ar trebui să elibereze solicitantului și oricărei persoane care dovedește că are un interes legitim una sau mai multe copii certificate ale certificatului. Aceasta nu ar trebui să împiedice un stat membru, în conformitate cu normele sale naționale privind accesul publicului la documente, să permită difuzarea unor copii ale certificatului către persoane aparținând publicului. Prezentul regulament ar trebui să prevadă o cale de atac împotriva hotărârilor autorității emitente, inclusiv a hotărârilor prin care se respinge eliberarea unui certificat. Atunci când certificatul este rectificat, modificat sau retras, autoritatea emitentă ar trebui să informeze persoanele cărora le-au fost eliberate copii certificate, astfel încât să se evite utilizarea abuzivă a acestora.
- (73) Respectarea angajamentelor internaționale pe care statele membre și le-au asumat impune ca prezentul regulament să nu aducă atingere aplicării convențiilor internaționale la care unul sau mai multe state membre sunt părți la data adoptării prezentului regulament. În special, statele membre care sunt părți contractante la Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi în materia condițiilor de formă ale dispozițiilor testamentare ar trebui să poată aplica în continuare dispozițiile respectivei convenții în locul dispozițiilor prezentului regulament în ceea ce privește condițiile de formă ale testamentelor și ale testamentelor conjunctive. Coerența cu obiectivele generale ale prezentului regulament impune totuși ca prezentul regulament să prevaleze între statele membre asupra convențiilor încheiate exclusiv între două sau mai multe state membre, în măsura în care aceste convenții vizează aspecte reglementate de prezentul regulament.
- (74) Prezentul regulament nu ar trebui să împiedice statele membre care sunt părți la Convenția din 19 noiembrie 1934 încheiată între Danemarca, Finlanda, Islanda, Norvegia și Suedia conținând dispoziții de drept internațional privat cu privire la succesiuni, testamente și administrarea succesiunii, astfel cum a fost modificată prin acordul interguvernamental dintre statele părți la convenție, să aplice în continuare anumite dispoziții ale convenției respective.
- (75) Pentru a facilita aplicarea prezentului regulament, este oportun să se prevadă obligația statelor membre de a comunica anumite informații privind propriile legislații și proceduri referitoare la succesiuni în cadrul Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială, înființată prin Decizia 2001/470/CE a Consiliului⁽¹⁾. Pentru a permite publicarea la timp în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* a tuturor informațiilor relevante pentru aplicarea practică a prezentului regulament, statele membre ar trebui, de asemenea, să comunice Comisiei aceste informații înainte de data aplicării prezentului regulament.
- (76) Tot pentru a facilita aplicarea prezentului regulament și pentru a permite utilizarea tehnologiilor moderne de comunicare, ar trebui prevăzute formulare standard pentru atestate în ceea ce privește cererea de încuviințare a executării unei hotărâri, a unui act autentic sau a unei tranzacții judiciare și pentru cererea de certificat european de moștenitor, precum și pentru certificatul propriu-zis.
- (77) Pentru calcularea perioadelor și termenelor stabilite prin prezentul regulament ar trebui să se aplice dispozițiile Regulamentului (CEE, Euratom) nr. 1182/71 al Consiliului din 3 iunie 1971 privind stabilirea normelor aplicabile perioadelor, datelor și termenelor⁽²⁾.
- (78) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare în ceea ce privește crearea și modificarea ulterioară a atestatelor și formularelor referitoare la încuviințarea executării hotărârilor judecătorești, la tranzacțiile judiciare, la actele autentice și la certificatul european de moștenitor. Aceste competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului

⁽¹⁾ JO L 174, 27.6.2001, p. 25.

⁽²⁾ JO L 124, 8.6.1971, p. 1.

din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie ⁽¹⁾.

- (79) Ar trebui să se folosească procedura de consultare pentru adoptarea actelor de punere în aplicare privind stabilirea și modificarea ulterioară a atestatelor și a formularelor prevăzute în prezentul regulament, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (80) Deoarece obiectivele prezentului regulament, și anume libera circulație a persoanelor, posibilitatea ca cetățenii europeni să își organizeze din timp succesiunea într-un context UE și protecția drepturilor moștenitorilor și legatarilor, ale altor persoane apropiate defunctului, precum și ale creditorilor succesiunii, nu pot fi îndeplinite suficient de către statele membre și, având în vedere amploarea și efectele prezentului regulament, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.
- (81) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prezentul regulament trebuie aplicat de instanțele judecătorești și de alte autorități competente ale statelor membre respectând aceste drepturi și principii.
- (82) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, aceste state membre nu participă la adoptarea prezentului regulament, nu au obligații în temeiul acestuia și nu fac obiectul aplicării sale. Toate acestea nu aduc atingere posibilității ca Regatul Unit și Irlanda să își notifice intenția de a accepta prezentul regulament după adoptare, în conformitate cu articolul 4 din protocolul menționat anterior.
- (83) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, nu are obligații în temeiul acestuia și nu face obiectul aplicării sale,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DOMENIUL DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Domeniul de aplicare

- (1) Prezentul regulament se aplică succesiunilor privind patrimoniile persoanelor decedate. Regulamentul nu se aplică în materie fiscală, vamală sau administrativă.
- (2) Sunt excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament:
- statutul persoanelor fizice, precum și relațiile de familie și relațiile care, în conformitate cu legea care le este aplicabilă, sunt considerate ca având efecte comparabile;
 - capacitatea juridică a persoanelor fizice, fără a aduce atingere articolului 23 alineatul (2) litera (c) și articolului 26;
 - chestiunile referitoare la dispariția, absența sau moartea prezumată a unei persoane fizice;
 - chestiunile legate de aspectele patrimoniale ale regimurilor matrimoniale și de aspectele patrimoniale ale relațiilor care sunt considerate, în conformitate cu legea care le este aplicabilă, ca având efecte comparabile cu cele ale căsătoriei;
 - obligațiile de întreținere, altele decât cele pentru cauză de moarte;
 - condițiile de formă ale dispozițiilor privind aspecte patrimoniale pentru cauză de moarte întocmite în formă verbală;
 - drepturile de proprietate și bunurile constituite sau transferate altfel decât prin succesiune, de exemplu prin liberalități, prin proprietatea comună căreia i se aplică dreptul partenerului supraviețuitor, prin planurile de pensii, prin contractele de asigurare și acordurile similare, fără a aduce atingere articolului 23 alineatul (2) litera (i);
 - chestiunile reglementate de dreptul societăților comerciale și al altor organisme, constituite ca persoane juridice sau nu, cum ar fi clauzele incluse în actele constitutive și în statutele societăților comerciale și al altor organisme, constituite ca persoane juridice sau nu, care stabilesc ce anume se va întâmpla cu acțiunile în cazul decesului membrilor acestora;

⁽¹⁾ JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

- (i) dizolvarea, expirarea duratei și fuzionarea societăților comerciale și a altor organisme, constituite ca persoane juridice sau nu;
- (j) constituirea, administrarea și dizolvarea trusturilor;
- (k) natura drepturilor reale; și
- (l) orice înscriere într-un registru al drepturilor de proprietate asupra unor bunuri imobile sau mobile, inclusiv cerințele legale pentru o astfel de înscriere, precum și efectele înregistrării sau ale lipsei înregistrării unor astfel de drepturi într-un registru.

Articolul 2

Competențele în materie de succesiuni în cadrul statelor membre

Prezentul regulament nu aduce atingere competenței autorităților statelor membre în materie succesorală.

Articolul 3

Definiții

- (1) În sensul prezentului regulament:
 - (a) „succesiune” înseamnă succesiunea privind patrimoniul unei persoane decedate și acoperă orice formă de transfer de bunuri, drepturi și obligații pentru cauză de moarte, fie că este vorba de un act voluntar de transfer, sub forma unei dispoziții pentru cauză de moarte, fie de un transfer sub forma succesiunii ab intestat;
 - (b) „pact asupra unei succesiuni viitoare” înseamnă un acord, inclusiv un acord rezultat din testamente reciproce, care creează, modifică sau încetează, cu sau fără contraprestație, drepturi asupra patrimoniului sau patrimoniilor viitoare ale uneia sau mai multor persoane care sunt părți la acord;
 - (c) „testament conjunctiv” înseamnă un testament întocmit de două sau mai multe persoane într-un singur act;
 - (d) „dispoziție pentru cauză de moarte” înseamnă un testament, un testament conjunctiv sau un pact asupra unei succesiuni viitoare;
 - (e) „stat membru de origine” înseamnă statul membru în care a fost pronunțată hotărârea, a fost aprobată sau încheiată

tranzacția judiciară ori a fost întocmit actul autentic sau a fost emis certificatul european de moștenitor, după caz;

- (f) „stat membru de executare” înseamnă statul membru în care se solicită încuviințarea executării sau executarea hotărârii, a tranzacției judiciare sau a actului autentic;
- (g) „hotărâre” înseamnă orice hotărâre în materie de succesiuni pronunțată de o instanță judecătorească dintr-un stat membru, indiferent de denumirea acesteia, inclusiv o hotărâre privind stabilirea de către un grefier a cheltuielilor de judecată;
- (h) „tranzacție judiciară” înseamnă o tranzacție în materie de succesiuni aprobată de o instanță judecătorească sau încheiată în fața unei instanțe judecătorești în cursul unei proceduri;
- (i) „act autentic” înseamnă un document în materie de succesiuni întocmit sau înregistrat în mod formal ca act autentic într-un stat membru și a cărui autenticitate:

- (i) se referă la semnătura și conținutul actului autentic; și
- (ii) a fost întocmit de către o autoritate publică sau orice autoritate abilitată în acest sens de către statul membru de origine.

(2) În sensul prezentului regulament, termenul „instanță judecătorească” include orice autoritate judiciară și toate celelalte autorități și profesioniști din domeniul juridic competenți în materie de succesiuni, care exercită atribuții judiciare sau acționează în baza delegării de competențe de către o autoritate judiciară sau acționează sub controlul unei autorități judiciare, cu condiția ca aceste autorități și profesioniști din domeniul juridic să ofere garanții în ceea ce privește imparțialitatea și dreptul tuturor părților de a fi audiate și cu condiția ca hotărârile pronunțate de aceștia în temeiul legii statului membru în care își exercită activitatea:

- (a) să poată face obiectul unei căi de atac sau al unui control de către o autoritate judiciară; și
- (b) să aibă o forță și un efect similare cu cele ale unei hotărâri a unei autorități judiciare privind aceleași aspecte.

Statele membre notifică Comisiei care sunt celelalte autorități și profesioniști din domeniul juridic menționați la primul paragraf în conformitate cu articolul 79.

CAPITOLUL II

COMPETENȚA

Articolul 4

Competența generală

Instanțele judecătorești din statul membru în care defunctul își avea reședința obișnuită în momentul decesului sunt competente să hotărască cu privire la succesiune în ansamblul său.

Articolul 5

Acordul de alegere a forului

(1) În cazul în care legea aleasă de către defunct pentru a se aplica succesiunii sale în temeiul articolului 22 este legea unui stat membru, părțile vizate pot conveni ca o instanță sau instanțele judecătorești din statul membru respectiv să aibă competență exclusivă de a se pronunța cu privire la orice chestiune referitoare la succesiune.

(2) Un astfel de acord de alegere a forului este redactat în scris, datat și semnat de părțile interesate. Orice comunicare sub formă electronică care permite consemnarea durabilă a acordului este considerată echivalentă formei scrise.

Articolul 6

Declinarea competenței în cazul în care s-a optat pentru o lege

În cazul în care legea aleasă de defunct pentru a se aplica succesiunii sale în temeiul articolului 22 este legea unui stat membru, instanța judecătorească sesizată în temeiul articolului 4 sau al articolului 10:

- (a) poate, la solicitarea unei părți la proceduri, să își decline competența în cazul în care consideră că instanțele judecătorești din statul membru pentru a cărui lege s-a optat sunt mai în măsură să hotărască cu privire la succesiune, având în vedere circumstanțele de natură practică ale succesiunii, precum reședința obișnuită a părților și locul unde sunt situate bunurile; sau
- (b) își declină competența în cazul în care părțile la proceduri au convenit, în conformitate cu articolul 5, să confere competență unei instanțe sau instanțelor judecătorești din statul membru pentru a cărui lege s-a optat.

Articolul 7

Competența în cazul în care s-a optat pentru o lege

Instanțele judecătorești din statul membru pentru a cărui lege a optat defunctul în temeiul articolului 22 sunt competente să hotărască cu privire la succesiune în cazul în care:

- (a) o instanță judecătorească sesizată anterior și-a declinat competența cu privire la aceeași cauză în temeiul articolului 6;
- (b) părțile la proceduri au convenit, în conformitate cu articolul 5, să confere competență unei instanțe sau instanțelor judecătorești din statul membru respectiv; sau
- (c) părțile la proceduri au recunoscut în mod expres competența instanței judecătorești sesizate.

Articolul 8

Încheierea procedurilor din oficiu în cazul în care s-a optat pentru o lege

O instanță judecătorească care s-a sesizat din oficiu într-o cauză succesorală în temeiul articolului 4 sau al articolului 10 încheie procedurile în cazul în care părțile la proceduri au convenit să soluționeze succesiunea pe cale amiabilă printr-o tranzacție extrajudiciară în statul membru pentru a cărui lege a optat defunctul în temeiul articolului 22.

Articolul 9

Competența întemeiată pe înfățișare

(1) În cazul în care, în cursul procedurilor în fața instanței judecătorești a unui stat membru care își exercită competența în temeiul articolului 7, reiese că nu toate părțile la respectivele proceduri au fost și părți la acordul de alegere a forului, instanța continuă să își exercite competența dacă părțile la proceduri care nu au fost părți la acordul de alegere a forului se înfățișează fără a contesta competența instanței.

(2) În cazul în care părțile la proceduri care nu au fost părți la acordul de alegere a forului contestă competența instanței judecătorești menționate la alineatul (1), aceasta își declină competența.

În această situație, competența de a hotărî cu privire la succesiune revine instanțelor judecătorești competente în temeiul articolului 4 sau al articolului 10.

Articolul 10

Competența subsidiară

(1) În cazul în care reședința obișnuită a defunctului în momentul decesului nu este situată într-un stat membru, instanțele unui stat membru în care sunt situate bunuri care fac parte din patrimoniul succesoral sunt totuși competente să se pronunțe asupra succesiunii în ansamblu său, în măsura în care:

- (a) defunctul avea cetățenia aceluși stat membru la data decesului; sau, dacă această condiție nu este îndeplinită,

(b) defunctul își avea anterior reședința obișnuită în statul membru respectiv, cu condiția ca, în momentul sesizării instanței, să nu fi trecut mai mult de cinci ani de la schimbarea reședinței obișnuite.

(2) În cazul în care nicio instanță judecătorească a vreunui stat membru nu este competentă în temeiul alineatului (1), instanțele statului membru în care se situează bunuri care fac parte din patrimoniul succesoral sunt totuși competente să se pronunțe asupra respectivelor bunuri.

Articolul 11

Forum necessitatis

În cazul în care nicio instanță judecătorească a vreunui stat membru nu este competentă în temeiul altor dispoziții ale prezentului regulament, instanțele judecătorești ale unui stat membru se pot pronunța, în cazuri excepționale, asupra succesiunii în situația în care procedurile nu pot fi în mod rezonabil inițiate sau nu se pot desfășura în mod rezonabil sau ar fi imposibile într-un stat terț cu care cauza are o legătură strânsă.

Cauza trebuie să aibă o legătură suficientă cu statul membru al instanței judecătorești sesizate.

Articolul 12

Limitarea procedurilor

(1) În cazul în care patrimoniul defunctului cuprinde bunuri situate într-un stat terț, la cererea uneia dintre părți, instanța judecătorească sesizată să hotărască cu privire la succesiune poate decide să nu se pronunțe cu privire la unul sau mai multe dintre respectivele bunuri dacă se preconizează că hotărârea sa cu privire la acele bunuri nu va fi recunoscută și, după caz, declarată executorie în acel stat terț.

(2) Alineatul (1) nu afectează dreptul părților de a limita domeniul de aplicare a procedurilor în temeiul legii statului membru al instanței judecătorești sesizate.

Articolul 13

Acceptarea sau renunțarea la succesiune, la legat sau la rezerva succesorală

Pe lângă instanța judecătorească competentă să hotărască cu privire la succesiune în temeiul prezentului regulament, instanțele statului membru în care își are reședința obișnuită orice persoană care, în temeiul legii aplicabile succesiunii, poate face, în fața unei instanțe judecătorești, o declarație de acceptare sau de renunțare la succesiune, la un legat sau la rezerva succesorală sau o declarație care limitează răspunderea persoanei în cauză cu privire la sarcinile succesiunii sunt competente să primească astfel de declarații în cazul care, în temeiul legii respectivului stat membru, acestea pot fi făcute în fața unei instanțe judecătorești.

Articolul 14

Sesizarea unei instanțe judecătorești

În sensul prezentului capitol, se consideră că o instanță judecătorească este sesizată:

(a) la data la care actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent a fost depus la instanță, cu condiția ca reclamantul să nu fi omis ulterior să ia măsurile pe care era obligat să le ia pentru ca actul să fie notificat sau comunicat părâtului;

(b) în cazul în care actul trebuie notificat înainte de fi depus la instanță, la data primirii acestuia de către autoritatea responsabilă pentru notificare sau comunicare, cu condiția ca reclamantul să nu fi omis ulterior să ia măsurile pe care era obligat să le ia pentru ca actul să fie depus la instanță; sau

(c) dacă procedurile sunt inițiate de instanța judecătorească din oficiu, la data adoptării deciziei de inițiere a procedurilor de către instanță sau, în cazul în care o astfel de decizie nu este necesară, la data înregistrării dosarului de către instanță.

Articolul 15

Verificarea competenței

Atunci când o instanță judecătorească dintr-un stat membru este sesizată într-o cauză succesorală cu privire la care nu este competentă în temeiul prezentului regulament, aceasta își declină, din oficiu, competența.

Articolul 16

Verificarea admisibilității

(1) Atunci când părâtul, care își are reședința obișnuită într-un alt stat decât statul membru în care s-a intentat acțiunea, nu se prezintă în fața instanței judecătorești, instanța competentă suspendă procedura până când se demonstrează că părâtul a fost în măsură să primească actul de sesizare a instanței sau un act echivalent în timp util pentru a-și pregăti apărarea sau că au fost întreprinse toate demersurile necesare în acest scop.

(2) Articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială („notificarea sau comunicarea actelor”) ⁽¹⁾ se aplică în locul alineatului (1) al prezentului articol dacă actul de sesizare a instanței sau un act echivalent acestuia a trebuit să fie transmis dintr-un stat membru către un altul în temeiul respectivului regulament.

⁽¹⁾ JO L 324, 10.12.2007, p. 79.

(3) În cazul în care Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 nu se aplică, articolul 15 din Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială se aplică în cazul în care actul de sesizare a instanței sau un act echivalent acestuia a trebuit să fie transmis în străinătate în temeiul respectivei convenții.

Articolul 17

Litispendență

(1) În cazul în care sunt introduse acțiuni având același obiect și aceleași părți în instanțe judecătorești din state membre diferite, instanța sesizată ulterior își suspendă din oficiu judecata până în momentul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate.

(2) Dacă se constată că prima instanță judecătorească sesizată este competentă, instanța sesizată ulterior își declină competența în favoarea acesteia.

Articolul 18

Conexitate

(1) În cazul în care acțiuni conexe sunt pe rolul unor instanțe judecătorești aflate în state membre diferite, oricare dintre acestea, cu excepția primei instanțe sesizate, poate suspenda judecata.

(2) În cazul în care respectivele acțiuni sunt pe rol înaintea primei instanțe, orice instanță, cu excepția primei instanțe sesizate, poate, de asemenea, la cererea uneia dintre părți, să-și decline competența, cu condiția ca acțiunile să fie de competența primei instanțe sesizate și ca legea acesteia să permită conexarea acțiunilor.

(3) În sensul prezentului articol, sunt considerate conexe acele acțiuni care sunt atât de strâns legate între ele, încât este de dorit ca acestea să fie instrumentate și judecate împreună, pentru a se evita riscul pronunțării unor hotărâri contradictorii în cauze judecate separat.

Articolul 19

Măsuri provizorii, inclusiv măsuri asigurătorii

Instanțelor judecătorești dintr-un stat membru le pot fi solicitate măsuri provizorii, inclusiv măsuri asigurătorii, prevăzute în legislația statului în cauză, chiar dacă, în temeiul prezentului regulament, judecarea cauzei pe fond ține de competența instanțelor dintr-un alt stat membru.

CAPITOLUL III

LEGEA APLICABILĂ

Articolul 20

Aplicare universală

Orice lege menționată în prezentul regulament se aplică indiferent dacă este sau nu legea unui stat membru.

Articolul 21

Norma generală

(1) Sub rezerva cazului în care prezentul regulament cuprinde dispoziții contrare, legea aplicabilă succesiunii în ansamblul său este cea a statului în care defunctul își avea reședința obișnuită în momentul decesului.

(2) În cazul în care, cu titlu de excepție, toate circumstanțele cazului indică în mod clar că, în momentul decesului, defunctul avea în mod evident o legătură mai strânsă cu un alt stat decât statul a cărui lege ar fi aplicabilă în temeiul alineatului (1), legea aplicabilă succesiunii este legea aceluși alt stat.

Articolul 22

Alegerea legii

(1) O persoană poate să aleagă ca legea care să se aplice succesiunii sale în ansamblu să fie legea statului a cărui cetățenie o deține în momentul alegerii legii sau la data decesului.

O persoană care deține mai multe cetățenii poate să aleagă legea oricăruia dintre statele al căror cetățean este în momentul alegerii legii sau la momentul decesului.

(2) Alegerea legii trebuie exprimată în mod explicit, printr-o declarație sub forma unei dispoziții pentru cauză de moarte sau trebuie să rezulte din clauzele unei astfel de dispoziții.

(3) Condițiile de fond ale actului prin care s-a făcut alegerea legii sunt reglementate de legea aleasă.

(4) Orice modificare sau revocare a alegerii legii trebuie să îndeplinească condițiile de formă pentru modificarea sau revocarea unei dispoziții pentru cauză de moarte.

Articolul 23

Domeniul de aplicare a legii aplicabile

(1) Legea stabilită în temeiul articolelor 21 sau 22 reglementează succesiunea în ansamblul său.

- (2) Această lege reglementează, în special:
- (a) cauzele, momentul și locul deschiderii succesiunii;
 - (b) vocația succesorală a beneficiarilor, stabilirea cotelor-părți ce le revin acestora, a obligațiilor care le pot fi impuse de către defunct, precum și a altor drepturi privind succesiunea, inclusiv drepturile succesoriale ale soțului sau ale partenerului supraviețuitor;
 - (c) capacitatea succesorală;
 - (d) dezmoștenirea și nedemnitățile;
 - (e) transferul către moștenitori și, după caz, către legatari al bunurilor, drepturilor și obligațiilor din care se compune patrimoniul succesoral, inclusiv condițiile și efectele acceptării succesiunii sau a unui legat sau ale renunțării la acestea;
 - (f) puterile conferite moștenitorilor, executorilor testamentari și altor administratori ai patrimoniului succesoral, în special cu privire la vânzarea bunurilor și plata creditorilor, fără a aduce atingere atribuțiilor menționate la articolul 29 alineatele (2) și (3);
 - (g) răspunderea pentru datoriile succesiunii;
 - (h) partea din patrimoniul succesoral de care se poate dispune, rezervele succesoriale și alte restricții privind libertatea de a dispune pentru cauză de moarte, precum și pretențiile pe care persoanele apropiate defunctului le-ar putea avea față de patrimoniul succesoral sau față de moștenitori;
 - (i) obligațiile privind raportul sau reducțiunea liberalităților la calcularea cotelor-părți din succesiune ale diverșilor beneficiari; și
 - (j) partajul succesoral.

Articolul 24

Dispoziții pentru cauză de moarte, altele decât pactele asupra unei succesiuni viitoare

- (1) O dispoziție pentru cauză de moarte, alta decât un pact asupra unei succesiuni viitoare, este reglementată, în privința admisibilității sale și a condițiilor de fond, de legea care, în temeiul prezentului regulament, ar fi fost aplicabilă succesiunii persoanei care a întocmit dispoziția, în cazul în care aceasta ar fi decedat în ziua întocmirii dispoziției.
- (2) Fără a aduce atingere alineatului (1), o persoană poate alege ca lege care să îi reglementeze dispoziția pentru cauză

de moarte, cu privire la admisibilitatea și condițiile de fond ale acesteia, legea pe care acea persoană ar fi putut să o aleagă în conformitate cu articolul 22, în condițiile stabilite de respectivul articol.

- (3) Alineatul (1) se aplică, după caz, modificării sau revocării dispoziției pentru cauză de moarte, alta decât un pact asupra unei succesiuni viitoare. În eventualitatea alegerii legii în conformitate cu alineatul (2), modificarea sau revocarea este reglementată de legea aleasă.

Articolul 25

Pactele asupra unei succesiuni viitoare

(1) Un pact asupra unei succesiuni viitoare referitor la succesiunea unei persoane este reglementat, în privința admisibilității sale, a condițiilor de fond ale acestuia, a caracterului obligatoriu între părți și a condițiilor pentru desfacerea sa, de legea care, în temeiul prezentului regulament, ar fi fost aplicabilă succesiunii persoanei respective, în cazul în care aceasta ar fi decedat în ziua încheierii pactului.

(2) Un pact asupra unei succesiuni viitoare referitor la succesiunea mai multor persoane este admisibil numai dacă este admisibil în conformitate cu toate legile care, în temeiul prezentului regulament, ar fi fost aplicabile succesiunii tuturor persoanelor implicate, în cazul în care acestea ar fi decedat în ziua încheierii pactului.

Un pact asupra unei succesiuni viitoare care este admisibil în temeiul primului paragraf este reglementat, în ceea ce privește condițiile de fond, caracterul obligatoriu între părți și condițiile pentru desfacerea sa, de legea cu care are cea mai strânsă legătură dintre cele enumerate la primul paragraf.

(3) Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), părțile pot alege ca lege care să reglementeze pactul asupra unei succesiuni viitoare, în ceea ce privește admisibilitatea, condițiile de fond, caracterul obligatoriu între părți și condițiile pentru desfacerea sa, legea pe care persoana sau una dintre persoanele al căror patrimoniu este vizat ar fi putut să o aleagă în conformitate cu articolul 22, în condițiile stabilite de respectivul articol.

Articolul 26

Condițiile de fond ale dispozițiilor pentru cauză de moarte

(1) În sensul articolelor 24 și 25, următoarele elemente se referă la condițiile de fond:

- (a) capacitatea persoanei care întocmește dispoziția pentru cauză de moarte de a întocmi o astfel de dispoziție;

- (b) cauzele speciale care împiedică persoana care întocmește dispoziția să dispună în beneficiul anumitor persoane sau care împiedică o persoană să primească bunuri succesoriale de la persoana care întocmește dispoziția;
 - (c) admisibilitatea reprezentării în vederea întocmirii unei dispoziții pentru cauză de moarte;
 - (d) interpretarea dispoziției; sau
 - (e) dolul, violența, eroarea și oricare alte aspecte referitoare la consimțământul sau la intenția persoanei care întocmește dispoziția.
- (2) În cazul în care o persoană are capacitatea de a întocmi o dispoziție pentru cauză de moarte în temeiul legii aplicabile în conformitate cu articolele 24 sau 25, schimbarea ulterioară a legii aplicabile nu afectează capacitatea sa de a modifica sau de a revoca o astfel de dispoziție.

Articolul 27

Condițiile de formă ale dispozițiilor pentru cauză de moarte întocmite în formă scrisă

- (1) O dispoziție pentru cauză de moarte întocmită în formă scrisă îndeplinește condițiile de formă în cazul în care forma sa respectă legea:
- (a) statului în care a fost întocmită dispoziția sau în care a fost încheiat pactul asupra unei succesiuni viitoare;
 - (b) statului a cărui cetățenie o posedă testatorul sau cel puțin una dintre persoanele a căror succesiune este vizată de un pact asupra unei succesiuni viitoare, fie la momentul întocmirii dispoziției sau al încheierii pactului, fie la momentul decesului;
 - (c) statului în care își are domiciliul testatorul sau cel puțin una dintre persoanele a căror succesiune este vizată de un pact asupra unei succesiuni viitoare, fie la momentul întocmirii dispoziției sau al încheierii pactului, fie la momentul decesului;
 - (d) statului în care își are reședința obișnuită testatorul sau cel puțin una dintre persoanele a căror succesiune este vizată de un pact asupra unei succesiuni viitoare, fie la momentul întocmirii dispoziției sau al încheierii pactului, fie la momentul decesului; sau
 - (e) în ceea ce privește bunurile imobile, a statului în care acestea sunt situate.

Stabilirea faptului dacă testatorul sau persoanele a căror succesiune este vizată de pactul asupra unei succesiuni viitoare au avut domiciliul într-un anume stat este reglementată de legea statului respectiv.

(2) Alineatul (1) se aplică de asemenea dispozițiilor pentru cauză de moarte care modifică sau revocă o dispoziție anterioară. Modificarea sau revocarea îndeplinește de asemenea condițiile de formă dacă respectă oricare dintre legile în conformitate cu care, în temeiul alineatului (1), dispoziția pentru cauză de moarte care a fost modificată sau revocată era valabilă.

(3) În sensul prezentului articol, se consideră că orice dispoziție de drept care limitează formele permise de dispoziții pentru cauză de moarte prin trimitere la vârstă, cetățenie sau alte condiții personale ale testatorului sau ale persoanelor a căror succesiune este vizată de un pact asupra unei succesiuni viitoare aparține chestiunilor de formă. Același lucru este valabil și pentru calificările pe care trebuie să le posedă martorii, necesare pentru validitatea unei dispoziții pentru cauză de moarte.

Articolul 28

Condițiile de formă ale unei declarații privind acceptarea sau renunțarea la succesiune

O declarație privind acceptarea succesiunii, a unui legat sau a unei rezerve succesoriale sau renunțarea la acestea sau o declarație concepută să limiteze răspunderea declarantului este valabilă, în ceea ce privește forma, dacă respectă cerințele impuse de:

- (a) legea aplicabilă succesiunii în temeiul articolelor 21 sau 22; sau
- (b) legea statului în care declarantul își are reședința obișnuită.

Articolul 29

Norme speciale privind numirea și puterile unui administrator al patrimoniului succesoral în anumite situații

(1) Atunci când numirea unui administrator este obligatorie sau obligatorie la cerere, în temeiul legii statului membru în care se află instanțele judecătorești competente să se pronunțe asupra succesiunii în temeiul prezentului regulament, iar legea aplicabilă succesiunii este o lege străină, instanțele din acel stat membru pot, atunci când sunt sesizate, să numească unul sau mai mulți administratori ai patrimoniului succesoral în conformitate cu propria lor lege, cu respectarea condițiilor prevăzute în acest articol.

Administratorul numit (administratorii numiți) în conformitate cu prezentul alineat este îndrituit (sunt îndrituiți) să execute testamentul defunctului și/sau să administreze patrimoniul acestuia în condițiile legii aplicabile succesiunii. În cazul în care legea respectivă nu prevede administrarea patrimoniului de o persoană care nu are calitatea de beneficiar, instanțele judecătorești din statul membru în care urmează să fie numit administratorul pot desemna un administrator terț în conformitate cu propria lor lege, dacă respectiva lege nu dispune altfel și dacă există un conflict grav de interese între beneficiari sau între beneficiari și creditorii sau alte persoane care au garantat datoriile defunctului, un dezacord între beneficiari cu privire la administrarea patrimoniului sau un patrimoniu dificil de administrat din cauza naturii bunurilor.

Administratorul numit (administratorii numiți) în conformitate cu prezentul alineat este singura persoană (sunt singurele persoane) îndrituită (îndrituite) să exercite puterile menționate la alineatele (2) sau (3).

(2) Persoana numită ca administrator (persoanele numite ca administratori) în conformitate cu alineatul (1) exercită acele puteri de administrare a patrimoniului pe care le poate (pot) exercita în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii. Instanța care face numirea stabilește, în cuprinsul hotărârii sale, condițiile de exercitare a acestor puteri în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii.

Atunci când legea aplicabilă succesiunii nu conferă competențe suficiente pentru prezervarea bunurilor din patrimoniul succesoral sau pentru protejarea drepturilor creditorilor sau ale altor persoane care au garantat datoriile defunctului, instanța care face numirea poate hotărî să permită administratorului (administratorilor) să exercite, pe bază reziduală, puterile prevăzute în acest scop în legea proprie și poate stabili, în hotărârea sa, condiții specifice pentru exercitarea respectivelor puteri în conformitate cu acea lege.

Atunci când exercită astfel de puteri reziduale, administratorul (administratorii) trebuie însă să respecte legea aplicabilă succesiunii în ceea ce privește transferul de proprietate asupra patrimoniului succesoral, răspunderea pentru datoriile succesiunii, drepturile beneficiarilor, inclusiv, atunci când este cazul, dreptul de a accepta sau de a renunța la succesiune și puterile executorului testamentar al defunctului.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), instanța care numește unul sau mai mulți administratori în conformitate cu alineatul (1) poate hotărî, cu titlu de excepție, atunci când legea aplicabilă succesiunii este legea unui stat terț, să confere respectivilor administratori toate puterile de administrare prevăzute în legea statului membru în care sunt numiți.

Atunci când exercită astfel de puteri, administratorii trebuie însă să respecte, în special, vocația succesorală a beneficiarilor și stabilirea drepturilor lor succesoriale, inclusiv drepturile lor la o rezervă succesorală sau la pretenții asupra patrimoniului sau în contra moștenitorilor în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii.

Articolul 30

Norme speciale impunând restricții cu privire la succesiune sau care afectează succesiunea sub anumite aspecte

În cazul în care legea statului în care sunt situate anumite bunuri imobile, anumite întreprinderi sau alte categorii speciale de bunuri conține norme speciale care, din motive economice, familiale sau sociale, stabilesc restricții privind succesiunile sau care afectează succesiunile în ceea ce privește acele bunuri, acele norme speciale se aplică succesiunii în măsura în care, în temeiul legii aceluia stat, respectivele norme sunt aplicabile indiferent de legea aplicabilă succesiunii.

Articolul 31

Adaptarea drepturilor reale

În situația în care o persoană invocă un drept real la care este îndrituită în temeiul legii aplicabile succesiunii, iar în legislația statului membru unde este invocat dreptul real nu este prevăzut dreptul real în cauză, respectivul drept se adaptează, dacă este necesar și în măsura în care acest lucru este posibil, la cel mai apropiat drept real echivalent în temeiul legislației statului respectiv, luând în considerare obiectivele și interesele urmărite de dreptul real specific și efectele acestuia.

Articolul 32

Comorienți

În cazul în care două sau mai multe persoane ale căror succesiuni sunt reglementate de legi diferite decedează în împrejurări în care nu se poate stabili cu precizie ordinea în care au survenit decesele și în cazul în care legile respective soluționează diferit această situație sau nu cuprind dispoziții în acest sens, niciun defunct nu are drepturi la succesiunea celuilalt sau a celorlalți defuncți.

Articolul 33

Sucesiunea vacantă

În măsura în care, conform legii aplicabile succesiunii în temeiul prezentului regulament, nu există niciun moștenitor sau niciun legatar pentru bunurile desemnate printr-o dispoziție pentru cauză de moarte și nicio persoană fizică nu are calitatea de moștenitor în temeiul legii, aplicarea legii astfel determinate nu aduce atingere dreptului unui stat membru sau al unei entități desemnate în acest scop de respectivul stat să dobândească, în temeiul legii sale, bunurile din patrimoniul succesoral situate pe teritoriul său, cu condiția ca creditorii să aibă dreptul să solicite satisfacerea creanțelor lor din patrimoniul succesoral în ansamblul său.

*Articolul 34***Retrimiteri**

(1) Aplicarea legii oricărui stat terț precizate în prezentul regulament înseamnă aplicarea normelor de drept în vigoare în statul respectiv, inclusiv a normelor sale de drept internațional privat, în măsura în care respectivele norme retrimite la:

- (a) legea unui stat membru; sau
- (b) legea unui alt stat terț care ar aplica propria lege.

(2) Retrimiteri nu se aplică cu privire la legile menționate la articolul 21 alineatul (2), articolul 22, articolul 27, articolul 28 litera (b) și articolul 30.

*Articolul 35***Ordinea publică**

Aplicarea unei dispoziții din legea oricărui stat specificată în prezentul regulament nu poate fi refuzată decât dacă o astfel de aplicare este vădit incompatibilă cu ordinea publică a forului.

*Articolul 36***State cu mai multe sisteme juridice – conflicte de legi teritoriale**

(1) În cazul în care legea specificată în prezentul regulament este aceea a unui stat care cuprinde mai multe unități teritoriale, fiecare având propriile sale norme de drept privind succesiunea, normele interne privind conflictele de legi ale statului respectiv stabilesc unitatea teritorială relevantă ale cărei norme de drept se aplică.

(2) În absența unor astfel de norme interne privind conflictele de legi:

- (a) orice trimitere la legea statului menționată la alineatul (1) se interpretează, în sensul stabilirii legii aplicabile în temeiul dispozițiilor privind reședința obișnuită a defunctului, ca făcând trimitere la legea unității teritoriale în care își avea reședința obișnuită defunctul la momentul decesului;
- (b) orice trimitere la legea statului menționată la alineatul (1) se interpretează, în sensul stabilirii legii aplicabile în temeiul dispozițiilor privind cetățenia defunctului, ca făcând trimitere la legea unității teritoriale cu care defunctul a avut cea mai strânsă legătură;

(c) orice trimitere la legea statului menționată la alineatul (1) se interpretează, în sensul stabilirii legii aplicabile în temeiul oricăror altor dispoziții privind alte elemente ca factori de legătură, ca făcând trimitere la legea unității teritoriale în care se situează elementul relevant.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), orice trimitere la legea statului menționată la alineatul (1) se interpretează, în sensul stabilirii legii relevante în temeiul articolului 27, în absența unor norme interne privind conflictele de legi în acel stat, ca făcând trimitere la legea unității teritoriale cu care testatorul sau persoanele a căror succesiune este vizată de pactul asupra unei succesiuni viitoare au avut cea mai strânsă legătură.

*Articolul 37***State cu două sau mai multe sisteme juridice – conflicte de legi interpersonale**

În privința unui stat care are două sau mai multe sisteme de drept sau ansambluri de norme aplicabile diferitelor categorii de persoane în ceea ce privește succesiunea, orice trimitere la legea unui astfel de stat se interpretează ca făcând trimitere la sistemul de drept sau la ansamblul de norme determinate de normele în vigoare în acel stat. În lipsa unor astfel de norme, se aplică sistemul de drept sau ansamblul de norme cu care defunctul a avut cea mai strânsă legătură.

*Articolul 38***Neaplicarea prezentului regulament la conflictele de legi interne**

Un stat membru care conține mai multe unități teritoriale care au, fiecare în parte, propriile lor norme de drept în materie de succesiuni nu este obligat să aplice prezentul regulament în cazul conflictelor de legi care privesc exclusiv aceste unități teritoriale.

CAPITOLUL IV

RECUNOAȘTEREA, FORȚA EXECUTORIE ȘI EXECUTAREA HOTĂRÂRIILOR*Articolul 39***Recunoașterea**

(1) Hotărârile pronunțate într-un stat membru sunt recunoscute în celelalte state membre fără să fie necesar să se recurgă la o procedură specială.

(2) În cazul unei contestații, orice parte interesată care invocă pe cale principală recunoașterea unei hotărâri poate solicita, în conformitate cu procedura prevăzută la articolele 45-58, ca hotărârea să fie recunoscută.

(3) Dacă recunoașterea este invocată pe cale accesorie înaintea unei instanțe a unui stat membru, aceasta din urmă este competentă în materie.

Articolul 40

Motive de nerecunoaștere

O hotărâre nu este recunoscută dacă:

- (a) recunoașterea este vădit contrară ordinii publice a statului membru în care este solicitată recunoașterea;
- (b) a fost pronunțată în lipsă, în cazul în care actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent acestuia nu a fost comunicat sau notificat pârâtului în timp util și într-o manieră care să îi fi permis să își pregătească apărarea, dacă pârâtul nu a introdus o acțiune împotriva hotărârii atunci când a avut posibilitatea să o facă;
- (c) este contradictorie cu o hotărâre pronunțată în cadrul unor proceduri între aceleași părți în statul membru în care se solicită recunoașterea;
- (d) este contradictorie cu o hotărâre pronunțată anterior într-un alt stat membru sau într-un stat terț în cadrul unor proceduri între aceleași părți și având același obiect, atunci când hotărârea pronunțată anterior întrunește condițiile necesare pentru recunoașterea sa în statul membru în care se solicită recunoașterea.

Articolul 41

Lipsa revizuirilor pe fond

O hotărâre pronunțată într-un stat membru nu poate face, în niciun caz, obiectul unei revizuiți pe fond.

Articolul 42

Suspendarea procedurii de recunoaștere

Instanța judecătorească dintr-un stat membru sesizată cu o cerere de recunoaștere a unei hotărâri judecătorești pronunțate într-un alt stat membru poate suspenda procedura în cazul în care aceasta face obiectul unei căi de atac ordinare în statul membru de origine.

Articolul 43

Forța executorie

Hotărârile pronunțate într-un stat membru și executorii în acel stat membru au forță executorie în alte state membre atunci când, la cererea oricăreia dintre părțile interesate, a fost încuviințată executarea acestora în statele respective în conformitate cu procedura prevăzută la articolele 45-58.

Articolul 44

Stabilirea domiciliului

Pentru a stabili dacă, în sensul procedurii prevăzute la articolele 45-58, o parte își are domiciliul în statul membru de executare, instanța judecătorească sesizată aplică legea internă a statului membru respectiv.

Articolul 45

Competența instanțelor locului

- (1) Cererea de încuviințare a executării se prezintă instanței judecătorești sau autorității competente din statul membru de executare, comunicată Comisiei de către statul membru respectiv în conformitate cu articolul 78.
- (2) Competența teritorială este determinată de locul de domiciliu al părții împotriva căreia se solicită executarea sau de locul de executare.

Articolul 46

Procedura

- (1) Procedura de depunere a cererii este reglementată de legislația statului membru de executare.
- (2) Reclamantul nu are obligația de a avea o adresă poștală sau un reprezentant autorizat în statul membru de executare.
- (3) Cererea este însoțită de următoarele documente:
 - (a) o copie a hotărârii care să întrunească toate condițiile necesare în vederea stabilirii autenticității sale;
 - (b) atestatul eliberat de instanța judecătorească sau autoritatea competentă din statul membru de origine în forma stabilită în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 81 alineatul (2), fără a aduce atingere articolului 47.

Articolul 47

Neprezentarea atestatului

(1) În cazul neprezentării atestatului prevăzut la articolul 46 alineatul (3) litera (b), instanța sau autoritatea competentă poate să fixeze un termen pentru prezentarea acestuia sau să accepte un document echivalent sau, în cazul în care consideră că dispune de suficiente informații, să se dispenseze de prezentarea acestui document.

(2) La cererea instanței judecătorești sau a autorității competente, se prezintă traducerea documentelor. Traducerea se efectuează de către o persoană autorizată în acest scop în unul dintre statele membre.

Articolul 48

Încuviințarea executării

Hotărârea este declarată ca executorie imediat după îndeplinirea formalităților prevăzute la articolul 46, fără a fi revizuită în conformitate cu articolul 40. Partea împotriva căreia se solicită executarea nu poate formula apărări în această etapă a procedurii.

Articolul 49

Comunicarea hotărârii privind cererea de încuviințare a executării

(1) Hotărârea privind cererea de încuviințare a executării este adusă de îndată la cunoștința reclamantului, în conformitate cu procedura prevăzută de legea statului membru de executare.

(2) Hotărârea de încuviințare a executării este comunicată părții împotriva căreia se solicită executarea, însoțită de hotărârea pentru care s-a solicitat executarea, în cazul în care aceasta nu a fost deja comunicată părții în cauză.

Articolul 50

Calea de atac împotriva hotărârii privind cererea de încuviințare a executării

(1) Oricare dintre părți poate exercita o cale de atac împotriva hotărârii privind cererea de încuviințare a executării.

(2) Acțiunea se introduce la instanța judecătorească comunicată Comisiei de către statul membru respectiv, în conformitate cu articolul 78.

(3) Acțiunea se soluționează în conformitate cu normele care reglementează procedura contradictorie.

(4) Dacă partea împotriva căreia se solicită executarea nu se înfățișează în fața instanței judecătorești sesizate cu calea de atac declarată de reclamant, se aplică dispozițiile articolului 16 chiar

și în cazul în care partea împotriva căreia se solicită executarea nu își are domiciliul în unul dintre statele membre.

(5) Acțiunea împotriva hotărârii de încuviințare a executării se introduce în termen de 30 de zile de la data notificării sau a comunicării acesteia. Dacă partea împotriva căreia se solicită executarea are domiciliul pe teritoriul unui stat membru, altul decât cel în care s-a pronunțat hotărârea de încuviințare a executării, termenul pentru exercitarea căii de atac este de 60 de zile și începe să curgă de la data notificării sau a comunicării care a fost fie înmănată direct persoanei respective, fie trimisă la reședința acesteia. Acest termen nu poate fi prelungit pe motiv de distanță.

Articolul 51

Procedura de contestare a hotărârii pronunțate ca urmare a exercitării căii de atac

Hotărârea pronunțată ca urmare a exercitării căii de atac poate fi contestată numai prin procedura comunicată Comisiei de către statul membru respectiv, în conformitate cu articolul 78.

Articolul 52

Refuzul sau revocarea unei hotărâri de încuviințare a executării

Instanța sesizată cu calea de atac prevăzută la articolul 50 sau la articolul 51 nu poate refuza sau revoca o hotărâre de încuviințare a executării decât pentru unul dintre motivele prevăzute la articolul 40. Instanța se pronunță fără întârziere.

Articolul 53

Suspendarea procedurilor

Instanța sesizată cu calea de atac prevăzută la articolele 50 sau 51 suspendă procedurile la cererea părții împotriva căreia se solicită executarea, dacă se suspendă încuviințarea executării hotărârii judecătorești în statul membru de origine ca urmare a exercitării unei căi de atac.

Articolul 54

Măsuri provizorii, inclusiv măsuri asigurătorii

(1) În cazul în care o hotărâre trebuie să fie recunoscută în conformitate cu prezentul capitol, nimic nu îl împiedică pe reclamant să solicite aplicarea de măsuri provizorii, inclusiv de măsuri asigurătorii, prevăzute de legea statului membru de executare fără să fie necesară încuviințarea executării hotărârii respective în temeiul articolului 48.

(2) Hotărârea de încuviințare a executării determină de drept autorizarea luării oricăror măsuri asigurătorii.

(3) Pe durata termenului prevăzut pentru introducerea unei căi de atac împotriva hotărârii de încuviințare a executării în conformitate cu articolul 50 alineatul (5) și până la pronunțarea unei hotărâri nu se pot lua decât măsuri asigurătorii privind bunurile părții împotriva căreia se solicită executarea.

Articolul 55

Forța executorie parțială

(1) Dacă o hotărâre statuează asupra mai multor capete de cerere și hotărârea de încuviințare a executării nu poate fi pronunțată în cazul tuturor acestora, instanța judecătorească sau autoritatea competentă se pronunță în cazul unuia sau al mai multora dintre aceste capete de cerere.

(2) Reclamantul poate solicita ca hotărârea de încuviințare a executării să se limiteze la anumite părți din hotărâre.

Articolul 56

Asistența juridică

Reclamantul care a beneficiat, integral sau parțial, de asistență juridică sau de o scutire de taxe sau cheltuieli de judecată în statul membru de origine este îndreptățit să beneficieze, în cadrul oricărei acțiuni introduse pentru încuviințarea executării hotărârii, la asistența juridică cea mai favorabilă sau de scutire de taxe și cheltuieli de judecată cea mai extinsă prevăzută de legea statului membru de executare.

Articolul 57

Lipsa cauțiunii sau a garanției

Nicio cauțiune sau garanție, indiferent de denumire, nu poate fi impusă unei părți care, într-un stat membru, solicită recunoașterea, încuviințarea executării sau executarea unei hotărâri pronunțate într-un alt stat membru pe motiv că este resortisant străin sau că nu își are domiciliul sau reședința în statul membru de executare.

Articolul 58

Scutirea de impozite, prelevări sau taxe

În cadrul acțiunii introduse pentru încuviințarea executării hotărârii, în statul membru de executare nu pot fi percepute niciun fel de impozite, prelevări sau taxe calculate proporțional cu valoarea litigiului.

CAPITOLUL V

ACTE AUTENTICE ȘI TRANZACȚII JUDICIARE

Articolul 59

Recunoașterea actelor autentice

(1) Un act autentic întocmit într-un stat membru are aceleași efecte probatorii în alt stat membru pe care le are în statul

membru de origine sau efectele cele mai apropiate, cu condiția să nu contravină în mod vădit ordinii publice din statul membru în cauză.

Persoana care dorește să utilizeze un act autentic într-un alt stat membru poate solicita autorității care întocmește actul autentic în statul membru de origine să completeze formularul elaborat în conformitate cu procedura de consultare prevăzută la articolul 81 alineatul (2), care descrie efectele probatorii pe care actul autentic le produce în statul membru de origine.

(2) Orice contestare a caracterului autentic al unui act autentic se face în fața instanțelor judecătorești din statul membru de origine și se soluționează în temeiul dreptului statului respectiv. Actul autentic contestat nu produce efecte probatorii într-un alt stat membru atât timp cât acțiunea de contestare se află pe rolul instanței judecătorești competente.

(3) Orice contestare a actelor juridice sau a rapoartelor juridice înregistrate de un act autentic se face în fața instanțelor judecătorești competente în temeiul prezentului regulament și se soluționează în temeiul legii aplicabile în conformitate cu capitolul III. Actul autentic contestat nu produce efecte probatorii într-un stat membru, altul decât statul membru de origine, în ceea ce privește chestiunea contestată, atât timp cât acțiunea de contestare se află pe rolul instanței judecătorești competente.

(4) Dacă actele juridice sau raporturile juridice înregistrate într-un act autentic în materie de succesiuni sunt invocate pe cale accesorie înaintea unei instanțe judecătorești a unui stat membru, aceasta din urmă este competentă în materie.

Articolul 60

Forța executorie a actelor autentice

(1) Executarea unui act autentic care este executoriu în statul membru de origine este încuviințată în alt stat membru la cererea oricărei părți interesate în conformitate cu procedura prevăzută la articolele 45-58.

(2) În sensul articolului 46 alineatul (3) litera (b), la cererea oricărei părți interesate, autoritatea care a întocmit actul autentic eliberează un atestat folosind formularul elaborat în conformitate cu procedura de consultare prevăzută la articolul 81 alineatul (2).

(3) Instanța judecătorească sesizată cu un recurs în temeiul articolelor 50 sau 51 refuză sau revocă hotărârea de încuviințare a executării numai dacă executarea actului autentic este vădit contrară ordinii publice din statul membru de executare.

*Articolul 61***Forța executorie a tranzacțiilor judiciare**

(1) Tranzacțiile judiciare care sunt executorii în statul membru de origine sunt declarate executorii în alt stat membru la cererea oricărei părți interesate în conformitate cu procedura prevăzută la articolele 45-58.

(2) În sensul articolului 46 alineatul (3) litera (b), la cererea oricărei părți interesate, instanța judecătorească care a aprobat tranzacția judiciară sau în fața căreia aceasta a fost încheiată eliberează un atestat folosind formularul elaborat în conformitate cu procedura de consultare prevăzută la articolul 81 alineatul (2).

(3) Instanța judecătorească sesizată cu un recurs în temeiul articolelor 50 sau 51 refuză sau revocă hotărârea de încuviințare a executării numai dacă executarea actului autentic este vădit contrară ordinii publice din statul membru de executare.

CAPITOLUL VI

CERTIFICATUL EUROPEAN DE MOȘTENITOR*Articolul 62***Crearea unui certificat european de moștenitor**

(1) Prezentul regulament creează un certificat european de moștenitor (denumit în continuare „certificatul”), care este emis spre utilizare într-un alt stat membru și care produce efectele enumerate la articolul 69.

(2) Utilizarea certificatului nu este obligatorie.

(3) Certificatul nu înlocuiește documentele interne utilizate în scopuri similare în statele membre. Cu toate acestea, un certificat emis în scopul utilizării într-un alt stat membru produce efectele enumerate la articolul 69 și în statul membru ale cărui autorități au eliberat certificatul în temeiul prezentului capitol.

*Articolul 63***Scopul certificatului**

(1) Certificatul este destinat utilizării de către moștenitori, de către legatari cu drepturi directe la succesiune și de către executori testamentari sau administratori ai patrimoniului succesoral care trebuie să își dovedească într-un alt stat membru statutul sau să își exercite dreptul respectiv de moștenitor sau legatar și/sau atribuțiile de executor testamentar sau administrator al patrimoniului succesoral.

(2) Certificatul poate fi utilizat, în special, pentru a proba unul sau mai multe dintre următoarele:

- (a) statutul și/sau drepturile fiecărui moștenitor sau, după caz, ale fiecărui legatar menționat în certificat și cotele-părți respective din patrimoniul succesoral;
- (b) atribuirea unui bun anume sau a anumitor bunuri care fac parte din patrimoniul succesoral moștenitorului/moștenitorilor sau, după caz, legatarului menționat (legatarilor menționați) în certificat;
- (c) atribuțiile persoanei menționate în certificat ca executor testamentar sau ca administrator al patrimoniului succesoral.

*Articolul 64***Competența de a elibera certificatul**

Certificatul se eliberează în statul membru ale cărui instanțe judecătorești sunt competente în temeiul articolului 4, 7, 10 sau 11. Autoritatea emitentă este:

- (a) o instanță judecătorească, astfel cum este definită la articolul 3 alineatul (2); sau
- (b) o altă autoritate care, în temeiul legislației interne, este competentă în materie de succesiuni.

*Articolul 65***Solicitarea unui certificat**

(1) Certificatul este emis la cererea oricărei persoane menționate la articolul 63 alineatul (1) (denumită în continuare „solicitantul”).

(2) În scopul prezentării cererii, solicitantul poate utiliza formularul elaborat în conformitate cu procedura de consultare prevăzută la articolul 81 alineatul (2).

(3) Cererea trebuie să conțină informațiile enumerate mai jos, în măsura în care solicitantul deține astfel de informații și în măsura în care aceste informații sunt necesare autorității emitente pentru a atesta elementele pe care solicitantul dorește să le ateste, și trebuie să fie însoțită de toate documentele pertinente, fie în original, fie sub formă de copii care îndeplinesc condițiile necesare pentru a le stabili autenticitatea, fără a aduce atingere articolului 66 alineatul (2):

- (a) informații privind defunctul: numele (numele dinainte de căsătorie, dacă este cazul), prenumele, sexul, data și locul nașterii, starea civilă, cetățenia, codul numeric personal (dacă este cazul), adresa la data decesului, data și locul decesului;
- (b) informații privind solicitantul: numele (numele dinainte de căsătorie, dacă este cazul), prenumele, sexul, data și locul nașterii, starea civilă, cetățenia, codul numeric personal (dacă este cazul), adresa și relația cu defunctul, dacă este cazul;

- (c) informații privind reprezentantul solicitantului, dacă este cazul: numele dinainte de căsătorie, dacă este cazul), prenumele, adresa și capacitatea de reprezentare;
- (d) informații privind soțul/soția sau partenerul defunctului și, dacă este cazul, privind fostul soț/foștii soți, fosta soție/fostele soții sau fostul partener/foștii parteneri: numele (numele dinainte de căsătorie, dacă este cazul), prenumele, sexul, data și locul nașterii, starea civilă, cetățenia, codul numeric personal (după caz) și adresa;
- (e) informații privind alți posibili beneficiari în temeiul unei dispoziții pentru cauză de moarte sau în temeiul legii: numele și prenumele sau numele organizației, codul numeric personal (dacă este cazul) și adresa;
- (f) scopul preconizat al certificatului în conformitate cu articolul 63;
- (g) coordonatele instanței judecătorești sau ale altei autorități competente care s-a ocupat sau care se ocupă cu succesiunea propriu-zisă, după caz;
- (h) elementele în baza cărora solicitantul revendică, după caz, dreptul său la succesiune în calitate de beneficiar și/sau dreptul de a executa testamentul defunctului și/sau dreptul de a administra patrimoniul defunctului;
- (i) o indicație care să precizeze dacă defunctul a întocmit o dispoziție pentru cauză de moarte; dacă nu se anexează nici originalul, nici o copie, indicații referitoare la locul unde se află originalul;
- (j) o indicație care să precizeze dacă defunctul a încheiat o convenție matrimonială sau o convenție privind o relație care ar putea produce efecte similare căsătoriei; dacă nu se anexează nici originalul, nici o copie a convenției, indicații referitoare la locul unde se află originalul;
- (k) o indicație care să precizeze dacă vreunul dintre beneficiari a făcut o declarație privind acceptarea succesiunii sau renunțarea la aceasta;
- (l) o declarație prin care se atestă că, în conformitate cu cunoștințele de care dispune solicitantul, nu există cauze pendinte referitoare la elementele care urmează să fie atestate;
- (m) orice alte informații pe care solicitantul le consideră utile în scopul emiterii certificatului.

Articolul 66

Examinarea cererii

(1) La primirea cererii, autoritatea emitentă verifică informațiile și declarațiile solicitantului, precum și documentele și celelalte mijloace de probă furnizate de acesta. Aceasta efectuează anchetele necesare pentru verificarea respectivă, din oficiu, atunci când acest lucru este prevăzut în propria legislație sau atunci când este autorizat de aceasta sau îl invită pe solicitant să furnizeze orice alte dovezi pe care le consideră necesare.

(2) Atunci când solicitantul nu este în măsură să furnizeze copii ale documentelor relevante care îndeplinesc condițiile necesare pentru stabilirea autenticității, autoritatea emitentă poate decide să accepte probe sub alte forme.

(3) Atunci când acest lucru este stipulat de legislația statului respectiv și sub rezerva condițiilor stabilite de aceasta, autoritatea emitentă poate solicita formularea unor declarații sub jurământ sau sub formă de declarație solemnă în loc de jurământ.

(4) Autoritatea emitentă ia toate măsurile necesare pentru a informa beneficiarii cu privire la cererea de emiterie a unui certificat. Dacă este necesar pentru stabilirea elementelor care urmează a fi certificate, aceasta audiază orice persoană implicată și orice executor sau administrator și face anunțuri publice prin care oferă altor posibili beneficiari ocazia să își invoce drepturile.

(5) În sensul prezentului articol, autoritatea competentă a unui stat membru furnizează, la cerere, autorității emitente a unui alt stat membru informații cuprinse în special în registrele funciare, în registrul stării civile și în registrele cuprinzând documente și elemente de fapt relevante pentru succesiune sau pentru aspectele patrimoniale ale regimului matrimonial sau ale unui regim patrimonial echivalent aplicat defunctului, în cazul în care respectiva autoritate competentă ar fi autorizată, în temeiul legislației naționale, să furnizeze astfel de informații unei alte autorități naționale.

Articolul 67

Eliberarea certificatului

(1) Autoritatea emitentă eliberează fără întârziere certificatul, în conformitate cu procedura prevăzută în prezentul capitol, atunci când elementele care trebuie certificate au fost stabilite în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii sau în temeiul oricărei alte legi aplicabile unor elemente specifice. Aceasta utilizează formularul elaborat în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 81 alineatul (2).

Autoritatea emitentă nu eliberează certificatul mai ales dacă:

- (a) elementele care trebuie certificate fac obiectul unei contestații; sau
 - (b) certificatul nu ar fi în conformitate cu o hotărâre referitoare la aceleași elemente.
- (2) Autoritatea emitentă ia toate măsurile necesare pentru a informa beneficiarii cu privire la eliberarea certificatului.

Articolul 68

Conținutul certificatului

Certificatul cuprinde următoarele informații, în măsura în care acestea sunt necesare în scopul pentru care se eliberează certificatul:

- (a) denumirea și adresa autorității emitente;
 - (b) numărul de referință al dosarului;
 - (c) elementele pe baza cărora autoritatea emitentă se consideră competentă să elibereze certificatul;
 - (d) data eliberării;
 - (e) informații privind solicitantul: numele (numele dinainte de căsătorie, dacă este cazul), prenumele, sexul, data și locul nașterii, starea civilă, cetățenia, codul numeric personal (dacă este cazul), adresa și relația cu defunctul, dacă este cazul;
 - (f) informații privind defunctul: numele (numele dinainte de căsătorie, dacă este cazul), prenumele, sexul, data și locul nașterii, starea civilă, cetățenia, codul numeric personal (dacă este cazul), adresa la data decesului, data și locul decesului;
 - (g) informații privind beneficiarii: numele (numele dinainte de căsătorie, dacă este cazul), prenumele și codul numeric personal (dacă este cazul);
 - (h) informații privind o convenție matrimonială încheiată de defunct sau, după caz, privind o convenție încheiată de defunct privind o relație care, în conformitate cu legea care îi este aplicabilă, produce efecte similare căsătoriei și informații privind aspectele patrimoniale ale regimului matrimonial sau ale unui alt regim patrimonial echivalent;
 - (i) legea aplicabilă succesiunii și elementele pe baza cărora a fost stabilită acea lege;
- (j) informații care să ateste dacă succesiunea este ab intestat sau se întemeiază pe o dispoziție pentru cauză de moarte, inclusiv informații despre elementele din care decurg drepturile și/sau prerogativele moștenitorilor, legatarilor, executorilor testamentari sau ale administratorilor patrimoniului succesoral;
 - (k) dacă este cazul, informații privind natura acceptării succesiunii sau a renunțării la aceasta de către fiecare beneficiar;
 - (l) cota-parte care îi revine fiecărui moștenitor și, după caz, lista drepturilor și/sau a bunurilor care revin unui anumit moștenitor;
 - (m) lista drepturilor și/sau a bunurilor care revin unui anumit legatar;
 - (n) restricțiile aplicate drepturilor moștenitorului (moștenitorilor) și, după caz, legatarului (legatarilor) în temeiul legii aplicabile succesiunii și/sau în conformitate cu dispoziția pentru cauză de moarte;
 - (o) puterile executorului testamentar și/sau ale administratorului patrimoniului succesoral și limitele acestora în temeiul legii aplicabile succesiunii și/sau în temeiul dispoziției pentru cauză de moarte.

Articolul 69

Efectele certificatului

(1) Certificatul produce efecte în fiecare stat membru fără a fi necesară nicio procedură specială.

(2) Se prezumă că certificatul probează cu exactitate elementele stabilite în temeiul legii aplicabile succesiunii sau în temeiul oricărei alte legi aplicabile elementelor specifice. Se prezumă că persoana menționată în certificat drept moștenitor, legatar, executor testamentar sau administrator al patrimoniului succesoral are statutul menționat în certificat și/sau este titular al drepturilor sau al puterilor stipulate în certificat, fără alte condiții și/sau restricții aferente acelor drepturi sau puteri decât cele stipulate în certificat.

(3) Se consideră că orice persoană care, acționând pe baza informațiilor atestate în certificat, efectuează plăți sau transmite bunuri unei persoane menționate în certificat drept persoană autorizată să accepte plăți sau bunuri a încheiat tranzacții cu o persoană autorizată să accepte plăți sau bunuri, cu excepția cazului în care această persoană știe că cele conținute în certificat nu corespund realității sau nu are cunoștință de acest fapt din cauza unei neglijențe grave.

(4) În cazul în care o persoană menționată într-un certificat drept persoană autorizată să dispună de bunurile succesoriale dispune de aceste bunuri în favoarea unei alte persoane, dacă acționează pe baza informațiilor atestate în certificat, se consideră că acea persoană devine parte într-o tranzacție cu o persoană autorizată să dispună de bunurile vizate, cu excepția cazului în care această persoană știe că cele conținute în certificat nu corespund realității sau nu are cunoștință de acest fapt din cauza unei neglijențe grave.

(5) Certificatul constituie un titlu valabil pentru înscrierea bunurilor succesoriale în registrul corespunzător al unui stat membru, fără a aduce atingere articolului 1 alineatul (2) literele (k) și (l).

Articolul 70

Copii certificate ale certificatului

(1) Autoritatea emitentă păstrează originalul certificatului și eliberează una sau mai multe copii certificate solicitantului și oricărei persoane care dovedește că are un interes legitim.

(2) În sensul articolului 71 alineatul (3) și al articolului 73 alineatul (2), autoritatea emitentă păstrează o listă a persoanelor cărora le-au fost eliberate copii certificate în temeiul alineatului (1).

(3) Copiile certificate eliberate sunt valabile pentru o perioadă limitată de șase luni, de indicat în copia certificată sub forma unei date de expirare. În cazuri excepționale, justificate în mod corespunzător, autoritatea emitentă poate hotărî, prin derogare, ca perioada de valabilitate să fie mai lungă. După expirarea acestei perioade, pentru a fi în măsură să utilizeze certificatul în sensul indicat la articolul 63, orice persoană care deține o copie certificată trebuie să solicite prelungirea perioadei de valabilitate a copiei certificate sau să solicite o nouă copie certificată de la autoritatea emitentă.

Articolul 71

Rectificarea, modificarea sau retragerea certificatului

(1) La cererea oricărei persoane care dovedește că are un interes legitim sau din proprie inițiativă, autoritatea emitentă rectifică certificatul în cazul unei erori de redactare.

(2) La cererea unei persoane care dovedește că are un interes legitim sau, în cazurile în care acest lucru este posibil, în temeiul dreptului intern, autoritatea emitentă, din proprie inițiativă, modifică sau retrage certificatul în situația în care s-a stabilit că certificatul sau anumite elemente din certificat nu corespund realității.

(3) Autoritatea emitentă informează fără întârziere toate persoanele cărora le-au fost eliberate copii certificate ale certificatului în temeiul articolului 70 alineatul (1) cu privire la orice rectificare, modificare sau retragere a acestuia.

Articolul 72

Căi de atac

(1) Hotărârile luate de autoritatea emitentă în temeiul articolului 67 pot fi contestate de orice persoană care are dreptul să solicite un certificat.

Hotărârile luate de autoritatea emitentă în temeiul articolului 71 și al articolului 73 alineatul (1) litera (a) pot fi contestate de orice persoană care dovedește că are un interes legitim.

Contestația se înaintează unei autorități judiciare din statul membru al autorității emitente, în conformitate cu legislația aceluia stat.

(2) În cazul în care, ca urmare a contestației menționate la alineatul (1), se stabilește faptul că certificatul nu corespunde realității, autoritatea judiciară competentă rectifică, modifică sau retrage certificatul sau asigură rectificarea, modificarea sau retragerea certificatului de către autoritatea emitentă.

În cazul în care, ca rezultat al contestației menționate la alineatul (1), se stabilește că eliberarea certificatului a fost refuzată în mod nejustificat, autoritatea judiciară competentă eliberează certificatul sau se asigură că autoritatea emitentă reexaminează cazul și ia o nouă hotărâre.

Articolul 73

Suspendarea efectelor certificatului

(1) Efectele certificatului pot fi suspendate de către:

(a) autoritatea emitentă, la cererea oricărei persoane care dovedește că are un interes legitim, în cursul unei modificări sau retrageri a certificatului în temeiul articolului 71; sau

(b) autoritatea judiciară, la cererea oricărei persoane care are dreptul să conteste o hotărâre adoptată de autoritatea emitentă în temeiul articolului 72, în cursul unei astfel de contestații.

(2) Autoritatea emitentă sau, după caz, autoritatea judiciară informează fără întârziere toate persoanele cărora le-au fost eliberate copii certificate ale certificatului în temeiul articolului 70 alineatul (1) cu privire la orice suspendare a efectelor certificatului.

Pe durata suspendării efectelor certificatului nu se mai pot elibera alte copii certificate ale certificatului.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII GENERALE ȘI FINALE

Articolul 74

Legalizarea și alte formalități similare

Pentru documentele eliberate într-un stat membru în contextul prezentului regulament nu este necesară nicio legalizare sau vreo altă condiție de formă similară.

Articolul 75

Raportul cu convențiile internaționale existente

(1) Prezentul regulament nu afectează aplicarea convențiilor internaționale la care unul sau mai multe state membre sunt părți la data adoptării prezentului regulament și care privesc aspectele reglementate de prezentul regulament.

În special, statele membre care sunt părți contractante la Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi în materia condițiilor de formă ale dispozițiilor testamentare continuă să aplice dispozițiile respectivei convenții în locul articolului 27 din prezentul regulament în ceea ce privește condițiile de formă ale testamentelor și ale testamentelor conjunctive.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), între statele membre, prezentul regulament prevalează în raport cu convențiile încheiate exclusiv între două sau mai multe state membre, în măsura în care aceste convenții vizează aspecte reglementate de prezentul regulament.

(3) Prezentul regulament nu împiedică aplicarea Convenției din 19 noiembrie 1934 încheiată între Danemarca, Finlanda, Islanda, Norvegia și Suedia conținând dispoziții de drept internațional privat cu privire la succesiuni, testamente și administrarea patrimoniului succesoral, astfel cum a fost modificată prin acordul interguvernamental dintre acele state din 1 iunie 2012, de statele membre care sunt părți la convenție, în măsura în care respectiva convenție prevede:

(a) norme privind aspectele procedurale ale administrării patrimoniului succesoral, astfel cum au fost definite în convenție, și asistență în această privință din partea autorităților statelor care sunt părți contractante la convenție; și

(b) proceduri simplificate și mai rapide pentru recunoașterea și executarea hotărârilor în materie de succesiuni.

Articolul 76

Raportul cu Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului

Prezentul regulament nu aduce atingere aplicării Regulamentului (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență ⁽¹⁾.

Articolul 77

Informații puse la dispoziția publicului

Pentru a se pune la dispoziția publicului informațiile în cadrul Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială, statele membre transmit Comisiei un scurt rezumat al legislației naționale și al procedurilor referitoare la succesiuni, inclusiv informații referitoare la tipul de autorități competente în materie de succesiuni și informații referitoare la tipul de autorități competente să primească declarațiile privind acceptarea succesiunii, a legatului sau a rezervei succesoriale sau privind renunțarea la acestea.

Statele membre furnizează, de asemenea, fișe informative care să enumere toate documentele și/sau informațiile solicitate în mod normal în scopul înregistrării bunurilor imobile aflate pe teritoriul lor.

Statele membre actualizează în permanență informațiile respective.

Articolul 78

Informații privind datele de contact și procedurile

(1) Până la 16 ianuarie 2014, statele membre comunică Comisiei:

(a) denumirea și coordonatele instanțelor judecătorești competente sau ale autorităților competente în ceea ce privește cererile de încuviințare a executării în conformitate cu articolul 45 alineatul (1) și în ceea ce privește căile de atac exercitate împotriva hotărârilor cu privire la aceste cereri în conformitate cu articolul 50 alineatul (2);

(b) procedura menționată la articolul 51 de contestare a hotărârii pronunțate ca urmare a exercitării căii de atac;

(c) informații relevante referitoare la autoritățile competente să elibereze certificatul în temeiul articolului 64; și

(d) căile de atac menționate la articolul 72.

Statele membre informează Comisia cu privire la orice modificare ulterioară a acestor informații.

⁽¹⁾ JO L 160, 30.6.2000, p. 1.

(2) Comisia publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* informațiile comunicate în conformitate cu alineatul (1), cu excepția adreselor și a coordonatelor instanțelor judecătorești și a autorităților menționate la alineatul (1) litera (a).

(3) Comisia pune la dispoziția publicului toate informațiile comunicate în conformitate cu alineatul (1) prin orice alte mijloace corespunzătoare, în special prin intermediul Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială.

Articolul 79

Stabilirea și modificarea ulterioară a listei cuprinzând informațiile menționate la articolul 3 alineatul (2)

(1) Pe baza notificărilor din partea statelor membre, Comisia stabilește lista celorlalte autorități și profesioniști din domeniul juridic menționați la articolul 3 alineatul (2).

(2) Statele membre notifică Comisiei orice modificare ulterioară a informațiilor conținute în această listă. Comisia modifică lista în consecință.

(3) Comisia publică lista și orice modificări ulterioare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(4) Comisia pune la dispoziția publicului toate informațiile notificate în conformitate cu alineatele (1) și (2) prin orice alte mijloace adecvate, în special prin Rețeaua Judiciară Europeană în materie civilă și comercială.

Articolul 80

Stabilirea și modificarea ulterioară a atestatelor și a formularelor menționate la articolele 46, 59, 60, 61, 65 și 67

Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind stabilirea și modificarea ulterioară a atestatelor și a formularelor menționate la articolele 46, 59, 60, 61, 65 și 67. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 81 alineatul (2).

Articolul 81

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet. Acesta este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 82

Revizuirea

Până la 18 august 2025, Comisia transmite Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind aplicarea prezentului regulament, inclusiv o evaluare a dificultăților practice apărute în privința cazurilor paralele de tranzații extrajudiciare în domeniul succesiunilor în state membre diferite sau în privința unei tranzații extrajudiciare dintr-un stat membru realizată în paralel cu o tranzație în instanță în alt stat membru. Raportul este însoțit, după caz, de propuneri de modificare.

Articolul 83

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul regulament se aplică succesiunilor persoanelor care au decedat la data de 17 august 2015 sau după data respectivă.

(2) În cazul în care defunctul a ales legea aplicabilă succesiunii sale înainte de 17 august 2015, această alegere este valabilă dacă îndeplinește condițiile prevăzute în capitolul III sau dacă este valabilă în aplicarea normelor de drept internațional privat care erau în vigoare, la data efectuării alegerii, în statul în care defunctul își avea reședința obișnuită sau în oricare dintre statele a căror cetățenie o avea.

(3) O dispoziție pentru cauză de moarte întocmită înainte de 17 august 2015 este admisibilă și valabilă pe fond și în privința formei dacă îndeplinește condițiile prevăzute în capitolul III sau dacă este admisibilă și valabilă pe fond și în privința formei în aplicarea normelor de drept internațional privat care erau în vigoare în momentul întocmirii dispoziției, în statul în care defunctul își avea reședința obișnuită sau în oricare dintre statele a căror cetățenie o avea sau în statul membru în care se află autoritatea care se ocupă de succesiune.

(4) În cazul în care o dispoziție pentru cauză de moarte a fost făcută înainte de 17 august 2015 în conformitate cu legea pe care defunctul ar fi putut să o aleagă în conformitate cu prezentul regulament, se consideră că acea lege a fost aleasă ca lege aplicabilă succesiunii.

*Articolul 84***Intrarea în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 17 august 2015, cu excepția articolelor 77 și 78, care se aplică de la 16 ianuarie 2014, precum și a articolelor 79, 80 și 81, care se aplică de la 5 iulie 2012.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Strasbourg, 4 iulie 2012.

Pentru Parlamentul European
Președintele
M. SCHULZ

Pentru Consiliu
Președintele
A. D. MAVROYIANNIS